

สรุปข่าวประจำวันวันที่ 9-15 กันยายน 2569

ประเทศส่งออกข้าวโลก ริงหาอเดอร์รับเทศกาลปีใหม่ พ่อค้าไทย ลุ้นประคองเป้า 7 ล้านตัน

นายชูเกียรติ โอภาสวงศ์ นายกิตติมศักดิ์สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย เปิดเผยว่า สถานการณ์การค้าโลกมีความผันผวนมากขึ้น และกังวลว่าไทยจะสูญเสียประเทศหลักของการส่งออกข้าวโลก โดยเฉพาะการรุกส่งออกข้าวโลกของประเทศในอาเซียนด้วยกัน ปัจจัยทำให้ไทยแข่งขันได้ยากขึ้น คือ ราคาข้าวไทยแพงกว่าประเทศอื่น 2. ประเทศคู่แข่งใหม่ๆ เพิ่มขึ้น 3. ชนิดข้าวไม่ได้แตกต่างจากประเทศอื่น 4. สภาพเศรษฐกิจโลกทำให้ประเทศนำเข้าพิจารณาเรื่องราคาเป็นอันดับแรกมากขึ้น ดังนั้น ถ้าประเทศไทยคงรักษาระดับปริมาณส่งออกข้าวเฉลี่ยเดือนละ 5.7 แสนตันของช่วงที่เหลือของปีนี้ จากช่วงมกราคม-25 สิงหาคม ที่มียอดสะสม 4.6 ล้านตัน ก็จะทำให้ทั้งปี 2569 ไทยจะส่งออกได้ 6.9 ล้านตัน ซึ่งใกล้เคียงเป้าหมายตั้งไว้ 7 ล้านตัน โดยอินเดียยังเป็นผู้นำเข้าตลาดข้าวโลก ส่วนไทยใกล้เคียงเวียดนาม

นายชูเกียรติ กล่าวว่า ยกตัวอย่างการเจรจาขายข้าวรัฐต่อรัฐ(จีทูจี)ของไทยกับจีนที่กำลังเจรจาลดราคาขายข้าวขาว 5% อีก 6 หมื่นตันกับรัฐวิสาหกิจของจีน (COFCO) ซึ่งหากราคาเกิน 450 เหรียญสหรัฐต่อตัน เชื่อว่าขายได้ยาก และที่ผ่านมาจีนนำเข้าจากปากีสถานที่ขายเฉลี่ย 410 เหรียญสหรัฐต่อตัน ทำให้ 7 เดือนแรกปีนี้ ไทยส่งออกไปจีนแค่ 1.7 แสนตัน ในส่วนนี้เป็นจีทูจีล็อตแรก 4 หมื่นตัน ที่เหลือเป็นเอกชนขายตรง เทียบปีก่อนหายไปถึง 58% หรือที่ส่งออก 4.7 แสนตัน หรือ ข้าวหอมมะลิ หลายประเทศหันนำเข้าจากกัมพูชา เพราะราคาต่ำลงมาก เดิมข้าวหอมมะลิ(ผกาบาลี)กัมพูชา ขายต่ำกว่าไทย 50-80 เหรียญสหรัฐต่อตัน ตอนนี้ห่างกันถึง 400 เหรียญสหรัฐ ล่าสุดข้าวหอมมะลิไทยอยู่ที่ 1,150 เหรียญสหรัฐต่อตัน แต่หอมมะลิกัมพูชาแค่ 820 เหรียญสหรัฐ

“เดือนสิงหาคมได้พบปะผู้นำเข้าของจีนและฮ่องกง พุดเหมือนกันคือ ข้าวหอมกัมพูชาถูกกว่าไทยมาก ทำให้ผู้นำเข้าหันไปซื้อกัมพูชา เพราะเมื่อนำไปขายปลีกในประเทศแม้จะกำหนดราคาต่ำลง แต่ได้กำไรเพิ่มขึ้น อีกทั้งมองว่าคุณภาพเหมือนกัน อีกทั้งกัมพูชามีการพัฒนาเรื่องการสีแปรข้าวได้ทันสมัยขึ้น เฉพาะข้าวหอมมะลิไทยไปจีน 7 เดือนจึงเหลือ 1.7 หมื่นตัน จากปกติต้องเกิน 4-5 หมื่นตัน ประเทศเพื่อนบ้านกำลังเพิ่มกำลังผลิตและกำหนดราคาต่ำกว่าไทย แม้วันนี้กัมพูชาผลิตข้าวเปลือกได้ 10 ล้านตัน แต่ 2 ใน 3 ก็เร่งส่งออก” นายชูเกียรติ กล่าว

นายชูเกียรติ กล่าวว่า แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีปัจจัยหนุนส่งออกข้าวไทย จากความกังวลและเพิ่มสต็อกข้าวของประเทศนำเข้าสำคัญ อย่างฟิลิปปินส์และมาเลเซีย ที่ยังซื้อไทยต่อเนื่องและมีคำสั่งซื้อล่วงหน้าถึงปีหน้า 2570 เนื่องจากกังวลผลกระทบจากภาวะซูปเปอร์เอลนีโญ และประเทศผู้ผลิตเจอดันทุนข้าวในประเทศสูงขึ้นไม่สอดคล้องกับคำสั่งซื้อล่วงหน้า ทำให้กังวลต้องแบกรับภาวะขาดทุน ทำให้เกิดการเบี่ยงส่งมอบ จึงเป็นโชคดีของประเทศไทย เพราะไม่เคยมีปัญหาเรื่องคุณภาพและการส่งมอบ ทำให้แม้ราคาข้าวไทยจะสูงกว่าประเทศอื่นแต่ประเทศผู้นำอมจ่ายเพิ่มเพื่อให้เกิดความมั่นใจต่อการส่งมอบข้าวตรงเวลา จนไม่กระทบต่อสต็อกในประเทศ

“ช่วงเข้าเทศกาลคริสต์มาสและปีใหม่ หลายประเทศจะเพิ่มสต็อกเพื่อรองรับการบริโภคที่มากกว่าปกติ จึงเริ่มเจรจนำเข้าในช่วง 1-2 เดือนข้างหน้า โดยเฉพาะตะวันออกกลาง อย่างอิรัก อิหร่าน หรือ แอฟริกาใต้ ขณะที่

ตลาดสหรัฐและยุโรปยังพิจารณาเรื่องราคาถูกกว่าไทยอยู่ ซึ่งก็เป็นช่วงที่ประเทศส่งออกเร่งหาคำสั่งซื้อในช่วงนี้ ถือว่าเป็นช่วงการแข่งขันที่สูงก่อนหยุดปีใหม่” นายชูเกียรติ กล่าว

สำหรับราคาส่งออกข้าว ณ ต้นเดือนกันยายน ในส่วนข้าวขาว 5% ราคาไทยตันละ 450-455 เหรียญ เวียดนาม 425-430 เหรียญ ปากีสถาน 410-415 เหรียญ เมียนมา 500 เหรียญ อินเดีย 365-370 เหรียญ (แต่ยังเป็นข้าวฤดูกาลเก่า ซึ่งไม่เป็นที่นิยมของผู้บริโภคในเอเชียราคาจึงต่ำอยู่มาก)

ที่มา มติชนออนไลน์

XX

ราคาข้าวไทยปรับตัวสูงขึ้นในช่วงต้นเดือนกันยายนจากความกังวลด้านอุปทานที่เพิ่มขึ้น

สำนักข่าว BigMint Bureau รายงานว่า ตลาดส่งออกข้าวของไทยปรับตัวแข็งแกร่งขึ้นในช่วงต้นเดือนกันยายน หลังจากมีความผันผวนอย่างมากนับตั้งแต่กลางเดือนสิงหาคม โดยระหว่างวันที่ 2-9 กันยายน 2569 ราคาข้าวขาว 5% ปรับขึ้นจาก 483 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน เป็น 490 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน ขณะที่ข้าวขาว 25% เพิ่มขึ้นจาก 460 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน เป็น 469 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน ส่งผลให้ข้าวหลายเกรดสำคัญปรับขึ้น 7-15 ดอลลาร์สหรัฐต่อดันภายในหนึ่งสัปดาห์ ขณะที่ข้าวในกลุ่มพรีเมียมยังคงแข็งแกร่ง โดยข้าวประเภทหนึ่งปรับขึ้นจาก 1,247 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน เป็น 1,264 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน

ตลาดข้าวไทยมีความผันผวนตั้งแต่กลางเดือนสิงหาคมจนถึงต้นเดือนกันยายน โดยราคาข้าวหลายเกรดปรับตัวลดลงในระยะแรก ก่อนที่จะฟื้นตัวในช่วงต้นเดือนกันยายน ทั้งนี้ ระหว่างวันที่ 13 สิงหาคม-9 กันยายน การฟื้นตัวของราคาปรากฏให้เห็นในข้าวหลายประเภท

อย่างไรก็ตาม การฟื้นตัวของราคาไม่ควรพิจารณาว่าเป็นผลจากการเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยนเพียงอย่างเดียว เนื่องจากการคาดการณ์ด้านอุปทานและความต้องการซื้อจากตลาดต่างประเทศก็เป็นปัจจัยสำคัญเช่นกัน ในช่วงเวลาดังกล่าว เงินบาทแข็งค่าจาก 32.87 บาท เป็น 32.70 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ

ราคาเสนอส่งออกข้าวขาว 5% ของไทยปรับขึ้นมาอยู่ที่ประมาณ 490 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน เทียบกับข้าวขาว 5% ของอินเดียที่ 368-373 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน ทำให้ข้าวอินเดียมีราคาถูกกว่าไทยประมาณ 117-122 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน

แม้รวมต้นทุนการขนส่งด้วยตู้คอนเทนเนอร์แล้ว ข้าวอินเดียยังคงมีความสามารถในการแข่งขันสูง หากราคาข้าวไทยยังคงปรับตัวสูงขึ้น ขณะที่ผู้ซื้อในเอเชียยังคงให้ความสำคัญกับราคา อินเดียอาจได้รับประโยชน์จากการเป็นแหล่งข้าวต้นทุนต่ำ โดยเฉพาะการจัดซื้อของผู้ซื้อรายใหญ่ เช่น ฟิลิปปินส์

ในตลาดการค้าข้าวกรุงเทพฯ การคาดการณ์ว่าผลผลิตข้าวจะลดลงถูกมองว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่อยู่เบื้องหลังการปรับขึ้นของราคาในระยะที่ผ่านมา ดังนั้น การฟื้นตัวของราคาจึงไม่ได้เกิดจากความต้องการซื้อเพียงด้านเดียว แต่ยังมีปัจจัยด้านอุปทานเข้ามาสนับสนุนตลาดด้วย

หากประมาณการผลผลิตปรับลดลงเพิ่มเติม หรือความต้องการส่งออกยังคงแข็งแกร่ง ราคาข้าวไทยอาจทรงตัวอยู่ในระดับสูงต่อไป ขณะที่ราคาข้าวเวียดนามในปัจจุบันค่อนข้างทรงตัวที่ประมาณ 440-445 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน ส่งผลให้ข้าวไทยมีส่วนต่างราคาสูงกว่าข้าวเวียดนามอย่างมีนัยสำคัญในตลาดเอเชีย

ปัจจุบันตลาดข้าวไทยมีแนวโน้มทรงตัวถึงเป็นบวก (stable to bullish) การปรับขึ้นของราคาข้าวขาว 5% ข้าวขาว 25% และข้าวเกรดสำคัญอื่นๆ สะท้อนว่าตลาดส่งออกปรับตัวดีขึ้นในเดือนกันยายน อย่างไรก็ตาม

ส่วนต่างราคาของข้าวไทยเมื่อเทียบกับข้าวอินเดียที่อยู่ในระดับสูง หมายความว่าผู้ซื้อที่มีแนวโน้มที่จะยังคงให้ความสำคัญกับราคา และอาจหันไปพิจารณาแหล่งข้าวที่มีต้นทุนต่ำกว่า หากราคาข้าวไทยปรับสูงขึ้นต่อเนื่อง
ที่มา BigMint Bureau

ตลาดข้าวหักโลกดึงดูดท่ามกลางอุปสงค์ที่เพิ่มขึ้น

สำนักงานบริการการเกษตรต่างประเทศ (Foreign Agricultural Service: FAS) กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (United States Department of Agriculture: USDA) รายงานว่า ความต้องการข้าวหักที่เพิ่มขึ้นจากประเทศผู้นำเข้าและผู้ส่งออกข้าวรายสำคัญ กำลังเป็นปัจจัยผลักดันให้ราคาข้าวหักปรับตัวสูงขึ้น ข้าวหักเป็นผลพลอยได้จากการบดการสีข้าว โดยการค้ำข้าวมีการกำหนดราคาตามสัดส่วนของข้าวหักที่อยู่ในสินค้าที่ส่งมอบ ซึ่งข้าวหัก 100% มีราคาถูกกว่าข้าวเต็มเมล็ดอย่างมีนัยสำคัญ ปัจจุบัน ความต้องการนำเข้าข้าวหักที่เพิ่มขึ้นในจีนและฟิลิปปินส์กำลังส่งผลกระทบต่อตลาดข้าวหักหลักในแอฟริกาตะวันตก โดยตัวอย่างที่ชัดเจนคือ การนำเข้าข้าวหักของเซเนกัลในช่วงครึ่งแรกของปี 2569 ลดลง 35% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

คาดว่า การนำเข้าข้าวของจีนในปี 2569 จะอยู่ที่ 4.3 ล้านตัน โดยได้รับแรงหนุนจากการเร่งนำเข้าข้าวหักในช่วง 7 เดือนแรกของปี จีนได้นำเข้าข้าวหักเกือบ 1.4 ล้านตัน ซึ่งเป็นปริมาณสูงสุดนับตั้งแต่ระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ในปี 2565 ความต้องการดังกล่าวได้รับแรงหนุนจากความต้องการใช้ข้าวหักในภาคอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ที่เพิ่มขึ้น รวมถึงความสามารถในการแข่งขันด้านราคาของข้าวหักเมื่อเทียบกับธัญพืชอาหารสัตว์ประเภทอื่น แม้ว่าข้าวหักจะมีสัดส่วนเพียงเล็กน้อยของการใช้ข้าวโดยรวมในภาคอาหารสัตว์และการใช้ประโยชน์อื่นๆ แต่คาดว่าผู้ซื้อจะเพิ่มการจัดซื้อ เนื่องจากข้าวหักยังคงมีราคาที่สามารถแข่งขันได้

ที่ผ่านมา เมียนมาเป็นผู้จัดหาข้าวหักรายใหญ่ที่สุดให้แก่จีน โดยอาศัยการค้าชายแดนที่มีความคึกคัก อย่างไรก็ตาม อินเดียได้แซงหน้าเมียนมาตั้งแต่ช่วงต้นปี เนื่องจากมีปริมาณข้าวสำหรับส่งออกมากกว่าและมีราคาที่สามารถแข่งขันได้มากกว่า ในเดือนกรกฎาคม อินเดียได้ปรับเพิ่มอัตราราคาที่รัฐบาลกำหนดสำหรับข้าวหักที่ใช้ในการผลิตเอทานอล ซึ่งหมายความว่าจะมีการนำข้าวไปใช้ภายในประเทศเพื่อผลิตเอทานอลเชื้อเพลิงเพิ่มขึ้น นโยบายดังกล่าวจะยิ่งทำให้อุปทานข้าวภายในประเทศตึงตัว และส่งผลให้ราคาส่งออกปรับตัวสูงขึ้น

ขณะเดียวกัน ฟิลิปปินส์ ซึ่งเป็นประเทศผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลก ได้ประกาศระงับการออกใบรับรองด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phytosanitary: SPS) สำหรับการนำเข้าข้าวขาว 5% เป็นการชั่วคราว โดยข้าวประเภทดังกล่าวอนุญาตให้มีข้าวหักได้ไม่เกิน 5% ในสินค้าที่นำเข้า มาตรการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเกษตรกรในการจำหน่ายผลผลิตข้าวฤดูใหม่ โดยลดปริมาณข้าวนำเข้าคุณภาพพรีเมียมที่จะเข้าสู่ตลาด ทั้งนี้ การนำเข้าข้าวที่มีสัดส่วนข้าวหักสูงกว่ายังคงได้รับอนุญาต โดยภาพรวม นโยบายใหม่นี้มีแนวโน้มทำให้ผู้ซื้อในฟิลิปปินส์เพิ่มการจัดซื้อข้าวที่มีสัดส่วนข้าวหักสูงขึ้น

เวียดนามเป็นผู้จัดหาข้าวหักรายใหญ่ที่สุดให้แก่ฟิลิปปินส์ ขณะที่เมียนมา ไทย และปากีสถาน ได้เข้ามาเป็นผู้จัดหารายใหม่ในช่วงที่ผ่านมา ผู้ส่งออกเหล่านี้มีแนวโน้มที่จะปรับสัดส่วนข้าวหักในสินค้าที่ส่งออกไปยังฟิลิปปินส์ให้สูงขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและนโยบายการนำเข้าที่เปลี่ยนแปลงไป

ความต้องการที่แข็งแกร่งจากประเทศผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลกกำลังก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตลาดที่มีความอ่อนไหวต่อราคา ซึ่งโดยปกติเป็นตลาดที่นำเข้าข้าวหัก ในแอฟริกาตะวันตก ประเทศผู้นำเข้าราย

สำคัญ เช่น เซเนกัล บุร์กินาฟาโซ และกินี กำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงด้านแหล่งจัดหา เนื่องจากอินเดียให้ความสำคัญกับการส่งออกไปยังจีนมากขึ้น

ผู้ซื้อในแอฟริกายังคงจัดซื้อข้าวหักจากไทย แต่ในปริมาณที่ลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อน เนื่องจากปัจจุบันราคาข้าวไทยมีความสามารถในการแข่งขันด้านราคาต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับคู่แข่ง และคาดว่าราคาจะยังคงอยู่ในระดับสูงท่ามกลางความไม่แน่นอนที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño)

ที่มา *Oryza.com*

ผู้ส่งออกข้าวเอเชียเผชิญต้นทุนการปฏิบัติตามกฎระเบียบด้านบรรจุภัณฑ์ของสหภาพยุโรปที่สูงขึ้น

ตามรายงานของ S&P Global ระบุว่า ผู้ส่งออกข้าวรายสำคัญของเอเชียกำลังเผชิญความท้าทายเพิ่มเติมด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบจากข้อกำหนดใหม่ของสหภาพยุโรป (European Union: EU) ว่าด้วยบรรจุภัณฑ์และของเสียจากบรรจุภัณฑ์ (Packaging and Packaging Waste Regulation: PPWR)

กฎระเบียบดังกล่าวมีผลบังคับใช้โดยทั่วไปตั้งแต่วันที่ 12 สิงหาคม 2569 กำหนดให้บรรจุภัณฑ์ที่นำออกสู่ตลาดสหภาพยุโรปต้องสามารถนำกลับมารีไซเคิลได้ภายในปี 2573 พร้อมทั้งกำหนดข้อกำหนดเกี่ยวกับสัดส่วนวัสดุรีไซเคิลในบรรจุภัณฑ์ การลดปริมาณบรรจุภัณฑ์ การติดฉลาก การตรวจสอบย้อนกลับ ตลอดจนข้อจำกัดเกี่ยวกับพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวบางประเภท

ผลกระทบของกฎระเบียบดังกล่าวอาจมีนัยสำคัญ เนื่องจากอินเดีย ไทย เวียดนาม ปากีสถาน เมียนมา และกัมพูชา เป็นแหล่งจัดหาข้าวประมาณ 80% ของปริมาณการนำเข้าข้าวทั้งหมดของสหภาพยุโรป ในปีการตลาด (MY) 2024/25 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าวรวม 2.32 ล้านตัน โดยประมาณ 1.86 ล้านตัน หรือราว 80% มาจากผู้ส่งออกเอเชียทั้ง 6 ประเทศดังกล่าว

เมียนมาเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่ที่สุด โดยส่งข้าวเข้าสู่ตลาดสหภาพยุโรป 670,930 ตัน รองลงมา ได้แก่ กัมพูชา 314,840 ตัน อินเดีย 311,380 ตัน และปากีสถาน 256,070 ตัน

สำหรับผู้ส่งออกข้าว กฎ PPWR อาจส่งผลให้ต้นทุนด้านบรรจุภัณฑ์ การผลิต และการจัดทำเอกสารเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะข้าวที่จำหน่ายในบรรจุภัณฑ์ขนาดเล็ก รวมถึงบรรจุภัณฑ์ขนาดใหญ่หรือถุงที่มีวัสดุบุรอง (liner bags) ผู้ส่งออกขนาดเล็กในเมียนมาและกัมพูชาอาจเผชิญความท้าทายมากกว่า เนื่องจากอาจจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนสายการบรรจุ จัดหาวัสดุที่สามารถรีไซเคิลได้และได้รับการรับรอง ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพระบบตรวจสอบย้อนกลับตลอดห่วงโซ่อุปทาน

ขณะที่การขนส่งข้าวแบบเทกอง (bulk shipments) คาดว่าจะได้รับผลกระทบโดยตรงน้อยกว่า เนื่องจากมีการใช้บรรจุภัณฑ์ในปริมาณค่อนข้างจำกัด

กฎระเบียบใหม่ดังกล่าวยังเข้ามาเพิ่มเติมจากมาตรการควบคุมความปลอดภัยด้านอาหารของสหภาพยุโรปที่มีความเข้มงวดอยู่แล้ว โดยระหว่างเดือนมกราคม 2567 ถึงเดือนสิงหาคม 2569 มีการแจ้งเตือนที่เกี่ยวข้องกับข้าวผ่านระบบแจ้งเตือนอย่างรวดเร็วสำหรับอาหารและอาหารสัตว์ (Rapid Alert System for Food and Feed: RASFF) ประมาณ 300 รายการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับอินเดีย ปากีสถาน ไทย เวียดนาม และกัมพูชา โดยส่วนใหญ่เป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับสารตกค้างจากสารกำจัดศัตรูพืชและสารพิษจากเชื้อรา (mycotoxins) ทั้งนี้ อินเดียและปากีสถานรวมกันมีส่วนมากกว่า 90% ของการแจ้งเตือนดังกล่าว

แม้ว่าปัญหาที่เกี่ยวข้องกับบรรจุภัณฑ์จะยังมีจำนวนจำกัดจนถึงขณะนี้ แต่ผู้ส่งออกกำลังเผชิญการตรวจสอบเพิ่มเติมเกี่ยวกับวัสดุบรรจุภัณฑ์และสารปนเปื้อนที่อาจพบในวัสดุ เช่น MOAH (Mineral Oil Aromatic Hydrocarbons) และ MOSH (Mineral Oil Saturated Hydrocarbons)

อย่างไรก็ตาม ในระยะนี้ยังไม่คาดว่าจะกฎ PPWR จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญต่อทิศทางการค้าข้าวของเอเชีย โดยผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมมองว่า ต้นทุนค่าระวางขนส่งที่สูงขึ้น ความปั่นป่วนทางภูมิรัฐศาสตร์ และอุปสงค์ข้าวในยุโรปที่อ่อนแอ ยังคงเป็นปัจจัยท้าทายที่มีความสำคัญมากกว่า

ทั้งนี้ ผู้ส่งออกที่เร่งปรับตัวไปสู่การใช้บรรจุภัณฑ์ที่สามารถรีไซเคิลได้ รวมถึงยกระดับระบบตรวจสอบย้อนกลับตั้งแต่เนิ่นๆ อาจมีข้อได้เปรียบในการแข่งขัน เนื่องจากข้อกำหนดด้านความยั่งยืนของสหภาพยุโรปมีแนวโน้มที่จะเข้มงวดมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ที่มา Oryza.com

ความเสี่ยงจากปรากฏการณ์ Super El Niño ต้นราคาอาหารและกดดันการเติบโตของเศรษฐกิจโลก

S&P Global Market Intelligence ประเมินถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อเศรษฐกิจและภาคการเกษตรจากภาวะซ็อกจากสภาพภูมิอากาศในรูปแบบ “Super El Niño” โดยคาดการณ์ว่าปรากฏการณ์ El Niño จะทำให้แต่ละภูมิภาคเผชิญกับความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญของอุณหภูมิและปริมาณฝน และอาจเพิ่มความเสี่ยงทั้งจากภาวะแห้งแล้งและฝนตกหนักในหลายพื้นที่ของเอเชียและแอฟริกา สำหรับภาคการเกษตร สภาพอากาศที่ไม่เอื้ออำนวยอาจทำให้ผลผลิตพืชลดลง ขณะเดียวกันยังทำให้ต้นทุนปุ๋ย พลังงาน และปัจจัยการผลิตอื่น ๆ ปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้ราคาสินค้าโภคภัณฑ์และอาหารเพิ่มขึ้น ซึ่งแรงกดดันดังกล่าวอาจนำไปสู่เงินเฟ้อที่สูงขึ้นและการบริโภคภาคเอกชนที่อ่อนแอลง

รายงานระบุว่า เศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกมีความเสี่ยงเป็นพิเศษ เนื่องจากมีการพึ่งพาภาคการเกษตรในระดับสูง โดยภาคเกษตรกรรมมีส่วนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ค่อนข้างสูงในประเทศต่างๆ เช่น อินเดีย อินโดนีเซีย เวียดนาม ไทย และปากีสถาน ขณะที่สัดส่วนการจ้างงานในภาคเกษตรอยู่ในระดับสูงเป็นพิเศษในอินเดีย ปากีสถาน และไทย

อีกหนึ่งช่องทางสำคัญในการส่งผ่านผลกระทบคือการผลิตไฟฟ้าพลังน้ำ โดยประเทศต่างๆ เช่น เวียดนาม ปากีสถาน และจีนแผ่นดินใหญ่ มีสัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจากพลังน้ำในระดับสูง ทำให้มีความเปราะบางต่อการเปลี่ยนแปลงของปริมาณฝนและความพร้อมของทรัพยากรน้ำ หากการผลิตไฟฟ้าพลังน้ำลดลง อาจส่งผลให้ต้นทุนพลังงานเพิ่มขึ้น และเพิ่มแรงกดดันต่อต้นทุนการผลิตทางการเกษตรและราคาสินค้าโภคภัณฑ์

โดยภาพรวมสถานการณ์ Super El Niño สะท้อนถึงแรงกระตุ้นในลักษณะ ภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวควบคู่กับเงินเฟ้อที่เพิ่มขึ้นในระดับไม่รุนแรง (mild stagflationary impulse) โดยปัญหาด้านอุปทานที่เกิดจากสภาพอากาศจะส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตร พลังงาน และโลจิสติกส์ ทำให้ราคาสินค้าโภคภัณฑ์และอาหารปรับตัวสูงขึ้น ขณะเดียวกันยังส่งผลกระทบต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกไปจนถึงไตรมาส 4 ปี 2570

ที่มา Oryza.com

xx

เวียดนาม

ในสัปดาห์ที่ผ่านมา ราคาข้าวของเวียดนามค่อนข้างทรงตัว โดยข้าวขาว 5% ของเวียดนาม (5% broken rice) มีราคาเสนอขายอยู่ที่ 440–445 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เท่ากับ 440–445 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ในสัปดาห์ก่อน

ผู้ค้ารายหนึ่งในนครโฮจิมินห์ (Ho Chi Minh City) กล่าวว่า อุปทานภายในประเทศกำลังลดลง เนื่องจากการเก็บเกี่ยวข้าวฤดูร้อน-ใบไม้ร่วง (summer-autumn) จะสิ้นสุดลงภายในหนึ่งสัปดาห์ แต่ความต้องการซื้อก็ลดลงเช่นกัน ผู้ค้ารายดังกล่าวยังระบุว่า ฟิลิปปินส์กำลังเพิ่มการนำเข้าข้าว แต่หันไปซื้อจากประเทศผู้ส่งออกรายอื่นนอกเหนือจากเวียดนาม

ขณะที่สื่อของรัฐเวียดนามรายงานโดยอ้างข้อมูลจากสมาคมอาหารเวียดนาม (Vietnam Food Association: VFA) ว่า การส่งออกข้าวของเวียดนามในปีนี้อาจจะอยู่ที่ 7.74 ล้านตัน

ข้อมูลสรุปของทางการเวียดนาม ระบุว่า ปริมาณการส่งออกข้าวในช่วงวันที่ 1–31 สิงหาคม 2569 อยู่ที่ 538,856 ตัน คิดเป็นมูลค่า 279.633 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สำหรับยอดส่งออกสะสมตั้งแต่ต้นปีจนถึงวันที่ 31 สิงหาคม 2569 อยู่ที่ประมาณ 6.029 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่าประมาณ 2.9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยปริมาณการส่งออกลดลง 5.12% และมูลค่าการส่งออกลดลง 10.82% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2568

สมาคมอาหารเวียดนาม (the Vietnam Food Association; VFA) รายงานว่า เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2569 ราคาส่งออกข้าวของเวียดนามส่วนใหญ่ปรับตัวลดลง โดยราคาข้าวหอม (Vietnamese fragrant rice) พันธุ์ DT8 ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 445–450 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ลดลงจากระดับ 470–480 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เมื่อสัปดาห์ก่อน ขณะที่ข้าวหอม Jasmine ราคาอยู่ที่ 534–538 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เท่ากับระดับ 534–538 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เมื่อสัปดาห์ก่อน และปลายข้าวหอม (100% broken fragrant rice) ราคาอยู่ที่ 367–371 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ลดลงจากระดับ 373–377 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เมื่อสัปดาห์ก่อน

ส่วนข้าวขาว 5% (5% broken rice) ราคาอยู่ที่ 424–428 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ลดลงจาก 440–445 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เมื่อสัปดาห์ก่อน

สมาคมอาหารเวียดนาม (VFA) รายงานว่า ในช่วงระหว่างวันที่ 1–7 กันยายน 2569 มีเรือสินค้าเข้าเทียบท่าที่ท่าเรือโฮจิมินห์ (Ho Chi Minh Port) และ ท่าเรือหมีเถย (My Tho Port) เพื่อบรรทุกข้าวรวม 4 ลำ โดยมีปริมาณข้าวทุกชนิดที่มีกำหนดส่งออกรวมประมาณ 24,650 ตัน ทั้งนี้ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 16 สิงหาคม – 11 กันยายน 2569 มีการขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือจำนวนรวม 124,700 ตัน โดยมีปลายทางไปยังประเทศในแถบแอฟริกาจำนวน 82,000 ตัน ประเทศมาเลเซีย 18,900 ตัน และประเทศฟิลิปปินส์ 23,800 ตัน

ที่มา *Oryza.com*

กัมพูชา

สำนักข่าว Cambodianess รายงานว่า การส่งออกข้าวของกัมพูชาไปยังสหรัฐอเมริกาในช่วง 8 เดือนแรกของปี 2569 มีปริมาณเกือบ 10,000 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 3 เท่าเมื่อเทียบกับปี 2568 โดยการขยายตัวดังกล่าวเป็นผลจากคุณภาพข้าวของกัมพูชา ชื่อเสียงในตลาดต่างประเทศ และการขยายตัวของตลาดส่งออก

นายเลย์ ชุน ฮัวร์ (Lay Chhun Hour) ประธานสหพันธ์ข้าวกัมพูชา (Cambodia Rice Federation: CRF) กล่าวว่า กัมพูชามีศักยภาพที่จะเพิ่มปริมาณการส่งออกได้อย่างรวดเร็ว เนื่องจากข้าวกัมพูชามีคุณภาพและได้รับการยอมรับในฐานะข้าวที่ดีที่สุดในโลก (World's Best Rice) โดยกัมพูชาได้รับรางวัลดังกล่าวมาแล้ว 8 ครั้ง

การขยายตัวของส่งออกยังได้รับแรงสนับสนุนจากความพยายามของ CRF และกระทรวงต่างๆ ของกัมพูชาในการนำข้าวกัมพูชาไปจัดแสดงและประชาสัมพันธ์ในงานแสดงสินค้าระหว่างประเทศ เขากล่าวว่า การส่งออกข้าวไปยังสหรัฐฯ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงเดือนกันยายนถึงธันวาคม ซึ่งอาจส่งผลให้ปริมาณการส่งออกตลอดทั้งปีเพิ่มขึ้นถึง 4 เท่าเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

CRF กำลังขยายตลาดส่งออกข้าวไปยังหลายประเทศและภูมิภาค รวมถึงฟิลิปปินส์ ยุโรป และจีน โดยในเดือนนี้ CRF มีกำหนดเข้าร่วมงานแสดงสินค้าเชิงพาณิชย์ที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส เพื่อประชาสัมพันธ์ข้าวกัมพูชาและแสวงหาคู่ค้ารายใหม่สำหรับการส่งออก

สำหรับตลาดสหรัฐฯ ราคาข้าวกัมพูชาสูงกว่าข้าวจากประเทศอื่นๆ เนื่องจากคุณภาพของข้าว โดย CRF มีความเชื่อมั่นในคุณภาพข้าวกัมพูชา และหวังว่ากัมพูชาจะสามารถเพิ่มการส่งออกข้าวไปยังสหรัฐฯ ได้มากขึ้นตลอดจนก้าวขึ้นเป็นหนึ่งในประเทศผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ของโลก โดยตั้งเป้าขึ้นสู่อันดับ 5 หรืออันดับ 4 ของโลก

ข้อมูลจากกระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (U.S. Department of Agriculture: USDA) ระบุว่า มากกว่า 60% ของการนำเข้าข้าวของสหรัฐฯ เป็นข้าวหอมจากเอเชีย โดยส่วนใหญ่เป็นข้าวหอมมะลิจากประเทศไทย และข้าวบาเล่จากอินเดียและปากีสถาน

ที่มา *Oryza.com*

เมียนมา

ตามรายงานของสำนักข่าวซินหัว (Xinhua) และ Global New Light of Myanmar ซึ่งอ้างอิงข้อมูลจากสหพันธ์ข้าวเมียนมา (Myanmar Rice Federation: MRF) ระบุว่า ในช่วง 5 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2569/70 (เดือนเมษายน-สิงหาคม 2569) เมียนมาส่งออกข้าวสารและข้าวหักรวม 848,278 สร้างรายได้ประมาณ 291 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ การส่งออกดังกล่าวดำเนินการทั้งทางทะเลและผ่านเส้นทางการค้าชายแดน ไปยังประเทศและภูมิภาคมากกว่า 30 แห่ง

เฉพาะเดือนสิงหาคม มีบริษัทเมียนมา 48 แห่งส่งออกข้าวและข้าวหักรวม 148,548 ตัน ประกอบด้วยข้าวขาวคุณภาพสูง 121,058 ตัน ข้าวหนึ่ง 4,773 ตัน ข้าวหัก 4,846 ตัน และข้าวหักเกรด B จำนวน 17,872 ตัน

ฟิลิปปินส์เป็นตลาดส่งออกข้าวรายใหญ่ที่สุดของเมียนมาในเดือนดังกล่าว โดยนำเข้าจากเมียนมาจำนวน 106,512 ตัน ขณะที่ตลาดอื่นๆ ได้แก่ จีน เวียดนาม โปแลนด์ บัลแกเรีย สเปน เนเธอร์แลนด์ สาธารณรัฐเช็ก สหรัฐอเมริกา และลิทัวเนีย

แม้ว่าปริมาณการส่งออกในเดือนสิงหาคมจะอยู่ในระดับสูง แต่ยังต่ำกว่าปริมาณมากกว่า 190,000 ตัน ที่เมียนมาส่งออกได้ในเดือนสิงหาคม 2568 นอกจากนี้ ปริมาณการส่งออกสะสมในช่วงเดือนเมษายน-สิงหาคม 2569 ยังต่ำกว่าปริมาณมากกว่า 1.03 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีงบประมาณ 2568/69 หรือปรับตัวลดลงประมาณ 18% เมื่อเทียบกับปีก่อน

เมียนมายังคงส่งออกข้าวผ่านทั้งเส้นทางการขนส่งทางทะเลและช่องทางการค้าชายแดน โดยฟิลิปปินส์มีบทบาทเพิ่มขึ้นในฐานะตลาดสำคัญของข้าวเมียนมา ตัวเลขล่าสุดสะท้อนว่า แม้การค้าข้าวของเมียนมายังคงมีปริมาณมาก แต่ปริมาณการส่งออกปรับตัวลดลงจากปีงบประมาณก่อนหน้า สะท้อนการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์และภาวะตลาดในตลาดปลายทางสำคัญของเมียนมา

ที่มา *Oryza.com*

ฟิลิปปินส์

สำนักข่าว BusinessWorld รายงานว่า ประธานาธิบดีเฟอร์ดินานด์ อาร์. มาร์กอส จูเนียร์ (Ferdinand R. Marcos, Jr.) เปิดเผยว่า ฟิลิปปินส์กำลังเดินทางจัดทำสัญญาซื้อขายข้าวระยะยาวกับเวียดนาม ขณะที่รัฐบาลพยายามควบคุมราคาสินค้าอาหาร ท่ามกลางความผันผวนของตลาดน้ำมันและสินค้าโภคภัณฑ์โลกที่เกิดจากสถานการณ์ความขัดแย้งในตะวันออกกลาง

มาร์กอสกล่าวว่า เขาได้หารือเกี่ยวกับข้อเสนอการจัดทำข้อตกลงดังกล่าวกับโต เลิม (To Lam) ประธานาธิบดีเวียดนาม ในการหารือแบบทวิภาคีระหว่างผู้นำทั้งสองประเทศ นอกกรอบการประชุมสุดยอดกลุ่มประเทศ BRICS ครั้งที่ 18 ที่กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย

ทั้งนี้ ฟิลิปปินส์และเวียดนามได้บรรลุข้อตกลงเมื่อเดือนพฤษภาคมที่ผ่านมาเพื่อจัดตั้งกลไกการค้าข้าวระยะยาว โดยเวียดนามให้คำมั่นว่าจะส่งมอบข้าวจำนวน 1.5 ล้านตัน ให้แก่ฟิลิปปินส์ภายในเดือนเมษายน 2570 โดยข้อตกลงดังกล่าวครอบคลุมข้าวพันธุ์ DT8 ของเวียดนามในราคา 450 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ขณะที่ข้าวพันธุ์อื่น ๆ คาดว่าจะมีราคาต่ำกว่านี้

อย่างไรก็ตาม มาร์กอสไม่ได้เปิดเผยเป้าหมายปริมาณข้าว ระยะเวลาของสัญญา หรือระดับราคาที่อยู่ระหว่างการหารือในการเจรจาครั้งล่าสุด

รัฐบาลฟิลิปปินส์ยังคงเปิดให้มีการนำเข้าข้าวในปีี้ เพื่อเตรียมรับมือผลกระทบจากปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) ที่อาจส่งผลกระทบต่อผลผลิตข้าวภายในประเทศ โดยกระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ (Department of Agriculture: DA) เปิดเผยว่า ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวแล้ว 3.3 ล้านตัน ณ วันที่ 3 สิงหาคม และจะไม่ระงับการนำเข้าข้าวในปีี้ เนื่องจากยังมีความเสี่ยงด้านสภาพอากาศที่อาจส่งผลกระทบต่อผลผลิตภายในประเทศ

แม้รัฐบาลจะดำเนินมาตรการเพื่อสร้างความมั่นคงด้านอุปทาน แต่ราคาข้าวในประเทศยังคงอยู่ในระดับสูง โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติฟิลิปปินส์ (Philippine Statistics Authority: PSA) ระบุว่า ราคาขายปลีกข้าวขัดสีคุณภาพดี (well-milled rice) เฉลี่ยอยู่ที่ 56.29 เปโซต่อกิโลกรัม ในช่วงครึ่งหลังของเดือนสิงหาคม เพิ่มขึ้นจาก 47.07 เปโซต่อกิโลกรัม ในช่วงเดียวกันของปีก่อน

มาร์กอสกล่าวว่า การสร้างหลักประกันให้มีอาหารเพียงพอเป็นหนึ่งในประเด็นที่รัฐบาลสามารถดำเนินการได้ แตกต่างจากราคาน้ำมันซึ่งเขาระบุว่าเป็นปัจจัยที่ฟิลิปปินส์ไม่สามารถควบคุมได้เป็นส่วนใหญ่ โดยกล่าวว่า เนื่องจากมีความกังวลอย่างมากว่าราคาอาหารจะต้องลดลง รัฐบาลจึงพยายามดำเนินการทุกวิถีทางเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว

ขณะเดียวกัน มาร์กอสกล่าวว่า ราคาปุ๋ยยังคงอยู่ในระดับสูง โดยระบุว่า อุปทานและราคาปุ๋ยยังคงสูงกว่าระดับก่อนหน้านี้ แต่ปริมาณปุ๋ยมีเพียงพอ และเราคงต้องรับภาระต้นทุนดังกล่าว และหากจำเป็น รัฐบาลก็จะให้เงินอุดหนุนเช่นกัน

ต้นทุนปุ๋ยที่เพิ่มสูงขึ้นอาจสร้างแรงกดดันเพิ่มเติมต่อเกษตรกร ขณะที่รัฐบาลกำลังเตรียมรับมือกับปรากฏการณ์เอลนีโญ โดยกระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ระบุว่า หากเกิดเอลนีโญรุนแรง อาจทำให้ผลผลิตข้าวเปลือก (palay) ลดลงได้มากถึง 750,000 ตัน ขณะที่ปุ๋ยและปัจจัยการผลิตทางการเกษตรอื่น ๆ ยังคงเป็นหนึ่งในต้นทุนที่เกษตรกรให้ความกังวลมากที่สุด

รัฐบาลฟิลิปปินส์ได้ปรับเพิ่มราคารับซื้อขั้นต่ำของข้าวเปลือกสดโดยสำนักงานอาหารแห่งชาติ (National Food Authority: NFA) เป็น 21 เปโซต่อกิโลกรัม จากเดิม 17 เปโซต่อกิโลกรัม ส่วนหนึ่งเพื่อช่วยให้เกษตรกรสามารถรับมือกับต้นทุนปุ๋ยและปัจจัยการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้น

สำนักข่าว Manila Bulletin รายงานว่า ปริมาณการนำเข้าข้าวของฟิลิปปินส์ในช่วง 8 เดือนแรกของปีนี้เพิ่มขึ้น 24.4% มาอยู่ที่มากกว่า 3.6 ล้านตัน เนื่องจากการนำเข้าจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นเพื่อเติมสต็อกข้าวสำรองท่ามกลางผลกระทบจากปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño)

ข้อมูลล่าสุดจากสำนักงานอุตสาหกรรมพืช กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ (Philippine Bureau of Plant Industry: BPI) ระบุว่า ณ สิ้นเดือนสิงหาคม 2569 ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวรวม 3.67 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 2.95 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีก่อน หรือเพิ่มขึ้นประมาณ 720,000 ตัน ปริมาณดังกล่าวยังสูงกว่าปริมาณการนำเข้าข้าวตลอดทั้งปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ 3.39 ล้านตัน ถึงมากกว่า 8% ตามข้อมูลของ BPI

ณ วันที่ 3 กันยายน 2569 เวียดนามยังคงเป็นแหล่งนำเข้าข้าวรายใหญ่ที่สุดของฟิลิปปินส์ โดยมีสัดส่วน 72% ของปริมาณการนำเข้าข้าวทั้งหมด หรือคิดเป็น 2.65 ล้านตัน รองลงมา ได้แก่ ไทย 435,002 ตัน เมียนมา 325,666 ตัน ปากีสถาน 152,128 ตัน และกัมพูชา 96,715 ตัน

นาย Arnel de Mesa ผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ (Philippine Assistant Secretary of Agriculture) กล่าวว่า การนำเข้าข้าวของฟิลิปปินส์ในปีนี้มีแนวโน้มที่จะทำลายสถิติสูงสุดเดิมที่ 4.81 ล้านตัน ซึ่งเกิดขึ้นในปี 2567 ซึ่งเป็นช่วงที่ฟิลิปปินส์เผชิญกับปรากฏการณ์เอลนีโญรุนแรงเช่นเดียวกัน โดยประมาณการเบื้องต้นอยู่ที่ราว 5 ล้านตัน แต่คาดว่าปริมาณการนำเข้าจะไม่เกิน 5 ล้านตัน

นาย de Mesa กล่าวว่า ปริมาณการนำเข้าข้าวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในปีี้ เนื่องจากรัฐบาลต้องการสร้างปริมาณสำรองข้าวให้เพียงพอเพื่อรองรับความเสี่ยงจากปรากฏการณ์เอลนีโญที่จะเกิดขึ้น เขากล่าวว่า เอลนีโญอาจส่งผลให้ผลผลิตข้าวภายในประเทศของฟิลิปปินส์ในปีนี้นี้อาจลดลงประมาณ 700,000 ตัน อย่างไรก็ตาม คาดว่าผลกระทบจากสภาพอากาศที่ไม่เอื้ออำนวยจะมีความรุนแรงมากขึ้นต่อผลผลิตข้าวในช่วงฤดูแล้ง ซึ่งจะเริ่มขึ้นในช่วงต้นปีหน้า

เจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์กล่าวว่า ในปีนี้ยังไม่เห็นผลกระทบของเอลนีโญต่ออุปทานโดยรวมอย่างชัดเจน แต่ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจะปรากฏชัดเจนในช่วงครึ่งแรกของปีหน้า ดังนั้น ปี 2570 จะเป็นปีที่มีความท้าทายมากกว่าปี 2569

เพื่อบรรเทาผลกระทบของเอลนีโญที่มีต่อการผลิตข้าว กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ (Department of Agriculture: DA) มีแผนจัดสรรงบประมาณ 6.2 พันล้านเปโซจากโครงการ Unified Support Package for Livelihoods, Industry, Food and Transportation (UPLIFT) เพื่อดำเนินมาตรการรับมือกับผลกระทบจากปรากฏการณ์ดังกล่าว

นาย de Mesa กล่าวว่า งบประมาณดังกล่าวจะนำไปใช้สนับสนุนเกษตรกรและชาวประมงโดยตรง ผ่านโครงการช่วยเหลือด้านปุ๋ยและเชื้อเพลิง เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับเอลนีโญ มาตรการดังกล่าวจะให้ความสำคัญกับการสนับสนุนเกษตรกรในพื้นที่ที่คาดว่าจะไม่ได้รับผลกระทบรุนแรงจากสภาพอากาศดังกล่าว เพื่อช่วยให้เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตได้ ขณะที่เกษตรกรในพื้นที่ที่มีแนวโน้มได้รับผลกระทบจะได้รับการสนับสนุนด้านอาชีพทางเลือก เช่น การปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่นหรือเลี้ยงปศุสัตว์ เพื่อรักษาเสถียรภาพของรายได้

นาย de Mesa ยังกล่าวด้วยว่า กระทรวงเกษตรจะเสนอขอจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมอีก 10,000 ล้านบาทในปีหน้าโดยเฉพาะสำหรับใช้ดำเนินการรับมือกับผลกระทบจากปรากฏการณ์เอลนีโญ

สำนักอุตสาหกรรมพืช (Bureau of Plant Industry : BPI) รายงานว่า ในปี 2569 (ข้อมูล ณ วันที่ 26 สิงหาคม 2569) ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าว 3,609,402.25 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 3,393 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 22.4% เมื่อเทียบกับ 2,948,529 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 3,507 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568 ดังนี้

- เดือนมกราคม 2569 มีการนำเข้าจำนวน 381,367.51 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 251 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 36.2% เมื่อเทียบกับ 279,940.69 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 425 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนกุมภาพันธ์ 2569 มีการนำเข้าจำนวน 442,866.49 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 420 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 63.5% เมื่อเทียบกับ 270,796.22 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 382 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนมีนาคม 2569 มีการนำเข้าจำนวน 477,608.93 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 453 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 30.1% เมื่อเทียบกับ 367,117.72 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 505 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนเมษายน 2569 มีการนำเข้าจำนวน 412,227.51 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 426 ใบ) ลดลงประมาณ 18.0% เมื่อเทียบกับ 502,723.65 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 632 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนพฤษภาคม 2569 มีการนำเข้าจำนวน 597,529.03 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 493 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 17.7% เมื่อเทียบกับ 598,049.03 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 573 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนมิถุนายน 2569 มีการนำเข้าจำนวน 477,758.53 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 431 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 32.4% เมื่อเทียบกับ 360,870.43 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 424 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนกรกฎาคม 2569 มีการนำเข้าจำนวน 551,779.76 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 544 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 91.6% เมื่อเทียบกับ 287,935.12 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 304 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนสิงหาคม 2569 (ข้อมูล ณ วันที่ 26 สิงหาคม 2569) มีการนำเข้าจำนวน 267,744.50 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 375 ใบ) ลดลงประมาณ 27.9% เมื่อเทียบกับ 371,131.23 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 262 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568

ข้อมูล ณ วันที่ 26 สิงหาคม 2569 ฟิลิปปินส์นำเข้าจากประเทศเวียดนามมากที่สุดจำนวนประมาณ 2,631,301.17 ตัน (สัดส่วน 72.9% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ตามด้วยไทยจำนวน 421,860.68 ตัน (สัดส่วน 11.7%) เมียนมาจำนวน 309,134.65 ตัน (สัดส่วน 8.6%) ปากีสถาน 137,641.0 ตัน (สัดส่วน 3.8%) กัมพูชา 94,115 ตัน (สัดส่วน 2.6%) อินเดีย 14,896.85 ตัน (สัดส่วน 0.4%) เกาหลีใต้ 400 ตัน ญี่ปุ่น 48 ตัน และอิตาลี 4.9 ตัน

สำนักอุตสาหกรรมพืช (BPI) รายงานว่า การออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phyto-sanitary Import Clearance; SPSIC) ในปี 2569 (ข้อมูล ณ วันที่ 26 สิงหาคม 2569) มีจำนวนรวม 6,016 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 5,577,090.004 ตัน ดังนี้

- เดือนมกราคม 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 453 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 484,060.907 ตัน
- เดือนกุมภาพันธ์ 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 489 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 497,179.984 ตัน
- เดือนมีนาคม 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 495 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 463,090.162 ตัน
- เดือนเมษายน 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 677 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 811,740.63 ตัน
- เดือนพฤษภาคม 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 665 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 865,526.76 ตัน
- เดือนมิถุนายน 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 1,173 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 922,846.571 ตัน
- เดือนกรกฎาคม 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 1,290 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 950,692.49 ตัน
- เดือนสิงหาคม 2569 (ข้อมูล ณ วันที่ 26 สิงหาคม 2569) มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 774 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 581,952.5 ตัน

สำนักข่าว GMA News รายงานว่า กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ (Department of Agriculture: DA)เปิดเผยว่า จะไม่ดำเนินการขอยายระยะเวลาบังคับใช้ เพดานราคาข้าวนำเข้าที่ 50 เปโซต่อกิโลกรัม เนื่องจากราคาข้าวในตลาดค้าปลีกมีเสถียรภาพแล้ว

นาย Arnel de Mesa โฆษกกระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ กล่าวในการแถลงข่าวว่า จะไม่ดำเนินการต่อเนื่องจากราคาข้าวมีเสถียรภาพแล้ว โดยปัจจุบันมีข้าวจำนวนมากที่จำหน่ายในราคาต่ำกว่า 50 เปโซ ดังนั้นจึงไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดราคาไว้ที่ 50 เปโซ

ทั้งนี้ เพื่อบรรเทาผลกระทบจากราคาอาหารที่ปรับตัวสูงขึ้นอันเป็นผลจากวิกฤตการณ์ในตะวันออกกลาง ประธานาธิบดี Ferdinand Marcos Jr. ได้ลงนามใน Executive Order 118 เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2569 ซึ่งคำสั่งดังกล่าวกำหนดเพดานราคาทั่วประเทศเป็นระยะเวลา 30 วัน ที่ 50 เปโซต่อกิโลกรัม สำหรับข้าวขาว 5% ที่นำเข้า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมการปรับขึ้นราคาที่ไม่สมเหตุสมผล ป้องกันการเอาเปรียบในตลาด และรักษาให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงข้าวได้อย่างต่อเนื่องในราคาที่เหมาะสม หลังจากมาตรการดังกล่าวสิ้นสุดระยะเวลาบังคับใช้ กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ได้เสนอให้ขยายระยะเวลาการดำเนินมาตรการออกไปอีก 60 วัน

อย่างไรก็ตาม ข้อมูลจากระบบ Bantay Presyo ของกระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ ณ วันที่ 9 กันยายน 2569 ระบุว่า ราคาข้าวนำเข้าคุณภาพพรีเมียมในตลาดเขตเมโทรมะนิลา (Metro Manila) ส่วนใหญ่อยู่ที่ 50 เปโซต่อกิโลกรัม ขณะที่ราคาสูงสุดอยู่ที่ 60 เปโซต่อกิโลกรัม ส่วนข้าวนำเข้าที่ผ่านการสีแบบปกติ (regular milled

imported rice) มีราคาอยู่ที่ 45 เปโซต่อกิโลกรัม ขณะที่ข้าวนำเข้าที่ผ่านการสีอย่างดี (well-milled imported rice) มีราคาอยู่ระหว่าง 47–48 เปโซต่อกิโลกรัม ในตลาดเซตเมโธรมะนิลา

ก่อนหน้านี้ กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ระบุว่า ฟิลิปปินส์ไม่มีแนวโน้มที่จะใช้มาตรการห้ามนำเข้าข้าว เนื่องจากประเทศกำลังเตรียมรับมือกับผลกระทบต่อนุปทานอาหารจากปรากฏการณ์ El Niño ที่มีความรุนแรง ซึ่งคาดว่าจะเกิดขึ้นในช่วงปลายปี

ที่มา *Oryza.com*

อินโดนีเซีย

สำนักข่าว ANTARA รายงานว่า นายอันดี อัมราน สุลมาน (Andi Amran Sulaiman) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและหัวหน้าสำนักงานอาหารแห่งชาติอินโดนีเซีย (National Food Agency: Bapanas) เปิดเผยว่า อินโดนีเซียมีปริมาณข้าวเพียงพอรองรับความต้องการภายในประเทศไปจนถึงเดือนมิถุนายน 2570 แม้ประเทศกำลังเผชิญความเสี่ยงจากปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) ซึ่งอาจทำให้เกิดภาวะแห้งแล้งรุนแรง

นายอัมรานกล่าวในการแถลงข่าวที่กรุงจาการ์ตาว่า ปริมาณอาหารของประเทศ โดยเฉพาะข้าว ยังคงอยู่ในระดับมั่นคง แม้เศรษฐกิจและตลาดโลกกำลังเผชิญความผันผวนและความเสี่ยงจากวิกฤตด้านอาหาร พลังงาน และน้ำ โดยรัฐบาลได้ดำเนินมาตรการเชิงรุกตามนโยบายของประธานาธิบดีปราโบโว ซูเบียนโต (Prabowo Subianto) เพื่อรักษาศักยภาพการผลิตข้าวภายในประเทศและเสริมความมั่นคงทางอาหารในระยะยาว

มาตรการสำคัญของรัฐบาลประกอบด้วย การพัฒนาและก่อสร้างระบบชลประทาน อ่างเก็บน้ำหรือพื้นที่รับน้ำ ตลอดจนระบบชลประทานที่ใช้เครื่องสูบน้ำ รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พื้นที่นาข้าวและพื้นที่ชุ่มน้ำหรือพื้นที่พรุ ตลอดจนการดำเนินโครงการพัฒนาพื้นที่นาข้าวแห่งใหม่ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตอาหารของประเทศ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรอินโดนีเซียระบุว่า ผลผลิตจากพื้นที่เพาะปลูกที่อยู่ระหว่างการเจริญเติบโต และใกล้เข้าสู่ระยะเก็บเกี่ยว หรือพื้นที่นาข้าวที่พร้อมเก็บเกี่ยวในระยะต่อไป ปัจจุบันคาดว่าจะให้ผลผลิตข้าวประมาณ 10 ล้านตัน จากพื้นที่เพาะปลูกประมาณ 3.8 ล้านเฮกตาร์ ซึ่งจะเป็นแหล่งสำคัญในการเพิ่มปริมาณข้าวเข้าสู่ตลาดภายในประเทศในช่วงต่อจากนี้

ขณะเดียวกัน ปริมาณข้าวสำรองของรัฐบาล (Government Rice Reserve: CBP) ซึ่งบริหารจัดการโดย Bulog (บริษัทโลจิสติกส์ของรัฐ) เพื่อสนับสนุนเสถียรภาพด้านราคาอาหาร อยู่ที่ประมาณ 5 ล้านตัน เมื่อนำมารวมกับผลผลิตข้าวจากพื้นที่ที่อยู่ระหว่างการเพาะปลูกและแหล่งข้าวอื่นๆ ทำให้รัฐบาลประเมินว่าปริมาณข้าวที่มีอยู่ในระบบของประเทศอยู่ที่ประมาณ 25–26 ล้านตัน

ด้านความต้องการบริโภคภายในประเทศ อินโดนีเซียมีการบริโภคข้าวประมาณ 2.5–2.6 ล้านตันต่อเดือน ทำให้ระดับสต็อกและผลผลิตที่มีอยู่ในปัจจุบันเพียงพอรองรับความต้องการของประชาชนในช่วงหลายเดือนข้างหน้า

นายอัมรานประเมินว่า เมื่อพิจารณาาร่วมกันทั้งผลผลิตข้าวภายในประเทศ ปริมาณข้าวสำรองของรัฐบาล และความต้องการบริโภคภายในประเทศแล้ว อินโดนีเซียจะสามารถรักษาความมั่นคงด้านปริมาณข้าวได้จนถึง เดือนมิถุนายน 2570 แม้ในช่วงดังกล่าวจะต้องติดตามความเสี่ยงจากสภาพอากาศ โดยเฉพาะผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากเอลนีโญและภาวะภัยแล้ง

นอกจากการจัดหาข้าวเพื่อรองรับความต้องการภายในประเทศแล้ว อินโดนีเซียยังสามารถส่งออกข้าวไปยัง มาเลเซีย และได้ให้ความช่วยเหลือด้านอาหารแก่ ปาเลสไตน์จำนวน 10,000 ตัน ซึ่งรัฐบาลอินโดนีเซียมองว่าเป็นพัฒนาการที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เนื่องจากประเทศสามารถรักษาความมั่นคงทางอาหารภายในประเทศไว้ได้ พร้อมกับมีศักยภาพในการช่วยเหลือประเทศอื่นที่ประสบปัญหาด้านอาหาร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรอินโดนีเซียเน้นย้ำว่า ความสำเร็จดังกล่าวสะท้อนถึงความก้าวหน้าของอินโดนีเซียในการเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร โดยประเทศไม่ได้มุ่งเพียงการสร้างหลักประกันว่ามีข้าวเพียงพอสำหรับการบริโภคภายในประเทศเท่านั้น แต่ยังสามารถมีส่วนร่วมช่วยตอบสนองความต้องการด้านอาหารของประเทศอื่นได้อีกด้วย

สำนักข่าว bne IntelliNews รายงานว่า หน่วยงาน Perum Bulog ซึ่งดูแลด้านโลจิสติกส์และคลังสินค้าของรัฐบาลอินโดนีเซีย ได้ร่วมมือกับ PT Padi Indonesia Maju ซึ่งเป็นบริษัทในเครือของ Wilmar Group เพื่อขยายการผลิต การแปรรูป และการจัดจำหน่ายข้าวเกรดพรีเมียมสำหรับช่องทางค้าปลีกสมัยใหม่

ความร่วมมือดังกล่าวจะผสานเครือข่ายการจัดซื้อข้าวเปลือกทั่วประเทศของ Bulog เข้ากับโรงงานแปรรูปข้าวที่ทันสมัยของ Wilmar ซึ่งตั้งอยู่ในเมืองปาเล็มบัง (Palembang), เซรัง (Serang), งาวิ (Ngawi) และโมโจเคอร์โต (Mojokerto) โดยคาดว่าจะช่วยให้สามารถรักษาคุณภาพข้าวให้มีความสม่ำเสมอ มีปริมาณสินค้าเพียงพอและต่อเนื่อง รวมถึงเสริมความแข็งแกร่งด้านการจัดจำหน่ายข้าวพรีเมียมบรรจุถุงผ่านซูเปอร์มาร์เก็ตและไฮเปอร์มาร์เก็ต

ความร่วมมือครั้งนี้สะท้อนถึงการปรับบทบาทในเชิงพาณิชย์ของ Bulog ให้กว้างขึ้น จากเดิมที่มีบทบาทหลักในการบริหารจัดการข้าวสำรองของรัฐบาลและดำเนินโครงการรักษาเสถียรภาพราคา โดยการส่งต่อข้าวเปลือกที่จัดซื้อเข้าสู่โรงงานแปรรูปของภาคเอกชน จะช่วยให้ Bulog สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ กระจายแหล่งรายได้ และเสริมความแข็งแกร่งในตลาดข้าวพรีเมียมบรรจุถุงที่กำลังขยายตัว

ความร่วมมือดังกล่าวยังมีแนวโน้มช่วยสร้างเสถียรภาพให้กับปริมาณข้าวในตลาดค้าปลีกเขตเมือง โดยเชื่อมโยงการจัดซื้อข้าวของภาครัฐเข้ากับกำลังการผลิตและแปรรูปของโรงสีภาคเอกชน ซึ่งจะช่วยลดผลกระทบจากภาวะขาดแคลนอุปทานและการปรับขึ้นของราคาข้าวอย่างรวดเร็ว

สำนักข่าว ANTARA รายงานว่า นายซุลกิฟลี ฮาซัน (Zulkifli Hasan) รัฐมนตรีประสานงานด้านกิจการอาหารของอินโดนีเซีย ยืนยันว่า โครงการช่วยเหลือด้านอาหารด้วยข้าวจะดำเนินต่อไปจนถึงเดือนธันวาคม 2569 หลังจากรัฐบาลอนุมัติการจัดสรรข้าวเพิ่มเติมจำนวน 1 ล้านตัน สำหรับการช่วยเหลือในช่วงเดือนตุลาคมถึงธันวาคม 2569

การจัดสรรข้าวเพิ่มเติมดังกล่าวมีขึ้นต่อเนื่องจากการแจกจ่ายความช่วยเหลือด้านอาหารในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงกันยายน 2569 ซึ่งผู้ได้รับความช่วยเหลือแต่ละรายได้รับข้าวเดือนละ 10 กิโลกรัม ดังนั้นผู้ที่ได้รับข้าวรวม 30 กิโลกรัมภายในเดือนกันยายน จะได้รับความช่วยเหลืออีกครั้งเป็นเวลา 3 เดือนถัดไป ได้แก่ เดือนตุลาคม พฤศจิกายน และธันวาคม โดยประธานาธิบดีได้อนุมัติเรื่องนี้แล้ว

เพื่อให้ครัวเรือนที่มีความเปราะบางที่สุดได้รับความช่วยเหลืออย่างรวดเร็วในช่วงฤดูขาดแคลน รัฐบาลจึงเร่งดำเนินการแจกจ่ายความช่วยเหลือ โดยมุ่งเป้าไปยังครัวเรือนใน เดไซล์ที่ 1 (decile 1) ซึ่งหมายถึงประชากร 10% ที่มีฐานะยากจนที่สุด ไปจนถึงเดไซล์ที่ 4 (decile 4) ซึ่งครอบคลุมประชากร 40% ที่มีฐานะยากจนที่สุด

นอกเหนือจากโครงการช่วยเหลือด้านอาหารแล้ว รัฐบาลยังเตรียมจัดสรรข้าวอีก 1 ล้านตันผ่านโครงการรักษาเสถียรภาพอุปทานและราคาสินค้าอาหาร (Food Supply and Price Stabilization: SPHP) พร้อมทั้งจัดสรร

ข้าวโพดภายใต้โครงการ SPHP อีก 150,000 ตัน สำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ที่ เป็นผู้ประกอบการรายย่อย ขนาดย่อม และขนาดกลาง (Micro, Small, and Medium Enterprises: MSMEs)

ขณะเดียวกัน รัฐบาลกำลังเปิดประมูลข้าวจำนวน 380,000 ตัน เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมแปรรูปข้าว โดยกำหนดราคาขั้นต่ำไว้ที่ 11,000 รูเปียห์ต่อกิโลกรัม

ที่มา *Oryza.com*

ญี่ปุ่น

กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries: MAFF) ประกาศการประมูลนำเข้าข้าวแบบ MA (Minimum Access (Ordinary Import Tender)) ครั้งที่ 5 ในวันที่ 18 กันยายน 2569 ระหว่างเวลา 13.15–14.00 น. ตามเวลาญี่ปุ่น ณ กองงานการค้าสินค้าเกษตร ฝ่ายนโยบายการเกษตร กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น โดยกำหนดซื้อข้าวรวม 53,000 ตัน ประกอบด้วย

1.ข้าวสารขัดสีเมล็ดกลาง (Medium Grain Polished Non-Glutinous Rice) จากสหรัฐอเมริกาจำนวน 39,000 ตัน (3 ล็อตๆละ 13,000 ตัน) กำหนดส่งมอบระหว่างวันที่ 21 พฤศจิกายน 2569 – 5 กุมภาพันธ์ 2570

2.ข้าวสารขัดสีเมล็ดยาว (Long-Grain Polished Non-Glutinous Rice) จากประเทศใดก็ได้ (Global Tender) จำนวน 14,000 ตัน (2 ล็อตๆละ 7,000 ตัน) กำหนดช่วงเวลาการส่งมอบ/การขนส่งทางเรือระหว่างวันที่ 1-31 ธันวาคม 2569

รายละเอียดการประมูลสามารถตรวจสอบได้จากประกาศของกระทรวงเกษตร (MAFF) ที่ https://www.maff.go.jp/j/seisan/boueki/nyusatu/n_announce/attach/pdf/index-505.pdf

ทั้งนี้การประมูลนำเข้าข้าวแบบ MA (Ordinary Import Tender) ทั้ง 4 ครั้งก่อนหน้านี้ ญี่ปุ่นซื้อข้าวรวมทั้งสิ้น 190,500 ตัน โดยซื้อข้าวสารขัดสีเมล็ดกลาง (Medium Grain Polished Non-Glutinous Rice) จำนวนรวม 159,000 ตัน ประกอบด้วยจากสหรัฐอเมริกา 135,000 ตัน และจากจีนจำนวน 24,000 ตัน ซื้อข้าวสารขัดสีเมล็ดยาว (Long-Grain Polished Non-Glutinous Rice) จากประเทศไทยจำนวนรวม 28,000 ตัน และซื้อข้าวเหนียวขัดสีเมล็ดยาว (Glutinous Rice (Long Grain)) จากไทยจำนวน 3,500 ตัน

สำหรับผลการประมูลนำเข้าข้าวแบบ MA (Minimum Access (Ordinary Import Tender)) ครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2569 ซึ่งญี่ปุ่นกำหนดซื้อข้าวรวม 58,000 ตัน ผลการประมูลปรากฏว่ามีการตกลงซื้อตามสัญญาและปริมาณที่ประมูลได้รวม 58,000 ตัน จำแนกเป็นดังนี้

1.ข้าวสารเมล็ดกลาง (Medium-grain milled rice) มีปริมาณตามสัญญา 51,000 ตัน และประมูลได้ 51,000 ตัน (มีผู้ยื่นประมูล 18 ราย) โดยซื้อจากสหรัฐอเมริกาจำนวน 39,000 ตัน (มีผู้ได้รับการประมูล 3 ราย) จากที่เสนอราคา/ปริมาณรวม 231,000 ตัน และซื้อจากจีน 12,000 ตัน (มีผู้ได้รับการประมูล 1 ราย) จากที่มีการเสนอ 42,000 ตัน

2. ข้าวสารเมล็ดยาว (Long-grain milled rice) มีปริมาณตามสัญญา 7,000 ตัน และประมูลได้ 7,000 ตัน (มีผู้ได้รับการประมูล 1 ราย) จากที่เสนอราคา/ปริมาณรวม 42,000 ตัน (มีผู้ยื่นประมูล 6 ราย)

สำหรับราคาที่ประมูลได้ของข้าวทุกชนิด เฉลี่ยอยู่ที่ 149,095 เยนต่อตัน (ประมาณ 932 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน) (ไม่รวมภาษี) หรือ 161,023 เยนต่อตัน (ประมาณ 1,007 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน) (รวมภาษี)

ตามรายงานของสำนักข่าว The Mainichi สหกรณ์การเกษตรของญี่ปุ่นปรับลดเงินจ่ายล่วงหน้าให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าวประมาณ 20-40% เมื่อเทียบกับปีก่อน ใน 16 จังหวัด สะท้อนถึงอุปสงค์ข้าวที่อ่อนตัวลงและการคาดการณ์ว่าราคาข้าวจะปรับลดลง

การปรับลดเงินจ่ายล่วงหน้าดังกล่าวเกิดขึ้นหลังจากราคาข้าวเปลือกในญี่ปุ่นปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างมากในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา ส่งผลให้การบริโภคลดลง ขณะที่การระบายข้าวจากคลังสำรองฉุกเฉินของรัฐบาล การเพิ่มขึ้นของการนำเข้า และผลผลิตข้าวภายในประเทศที่สูงขึ้น กำลังช่วยผ่อนคลายแรงกดดันด้านอุปทาน

การปรับลดดังกล่าวมีความแตกต่างกันตามแต่ละพันธุ์ โดยในจังหวัดโทจิจิ (Tochigi) เงินจ่ายล่วงหน้าสำหรับข้าวพันธุ์ Koshihikari ลดลงถึง 45% เหลือ 15,500 เยนต่อ 60 กิโลกรัม หรือประมาณ 101 ดอลลาร์สหรัฐ

เจ้าหน้าที่ในอุตสาหกรรมคาดว่า ข้าวฤดูการผลิตใหม่บางส่วนอาจจางจำหน่ายในซูเปอร์มาร์เก็ตในราคาต่ำกว่า 3,000 เยนต่อ 5 กิโลกรัม หรือประมาณ 19.54 ดอลลาร์สหรัฐ เทียบกับราคามากกว่า 4,000 เยน หรือประมาณ 26 ดอลลาร์สหรัฐ ในช่วงที่ตลาดข้าวเผชิญภาวะขาดแคลนในระยะที่ผ่านมา

นอกจากนี้ ความไม่แน่นอนเกี่ยวกับการจัดซื้อข้าวของรัฐบาลในอนาคตเพื่อเติมปริมาณข้าวสำรองฉุกเฉินยังส่งผลให้สหกรณ์การเกษตรบางแห่งชะลอการตัดสินใจเกี่ยวกับเงินจ่ายล่วงหน้าให้แก่เกษตรกร สถานการณ์ดังกล่าวสร้างความกังวลเกี่ยวกับกระแสเงินสดและเสถียรภาพทางการเงินของเกษตรกร โดยเฉพาะในช่วงที่เกษตรกรกำลังเตรียมเข้าสู่ฤดูเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวฤดูการผลิตใหม่

ที่มา *Oryza.com*

เกาหลีใต้

สหพันธ์ข้าวแห่งสหรัฐอเมริกา (USA Rice) และ Samsung Welstory บริษัทชั้นนำของเกาหลีใต้ด้านธุรกิจบริการอาหารและการจัดจำหน่ายวัตถุดิบอาหาร ได้ร่วมมือกับ The Malt House ร้านอาหารสไตล์ตะวันตกยอดนิยมในช่วงฤดูร้อนที่ผ่านมา เพื่อเปิดตัวเมนูใหม่และจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายที่นำเสนอความหลากหลายในการใช้ประโยชน์และคุณภาพของข้าวสหรัฐฯ

กิจกรรมส่งเสริมการขายดังกล่าวดำเนินเป็นระยะเวลา 3 เดือน โดยมี ข้าวผัดกระเทียม (Garlic Rice) เป็นเมนูเด่น พร้อมด้วยเมนูริซอตโต (Risotto) และปาเญญา (Paella) การนำข้าวสหรัฐฯ มาใช้ในเมนูอาหารที่หลากหลายรูปแบบช่วยแสดงให้เห็นถึงความมอเนกประสงค์ของข้าวสหรัฐฯ และความสามารถในการตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของภาคธุรกิจบริการอาหารในเกาหลีใต้

ตลอดช่วงระยะเวลาการส่งเสริมการขาย The Malt House ใช้ข้าวสหรัฐฯ ประมาณ 3 ตัน และเมนูที่นำมาโปรโมตสามารถสร้างยอดขายได้มากกว่า 240,000 ดอลลาร์สหรัฐ จากผลการดำเนินงานที่แข็งแกร่งดังกล่าว The Malt House จึงตัดสินใจที่จะจำหน่ายเมนูที่ได้รับการส่งเสริมต่อไปจนถึงสิ้นปี 2569 และคาดว่าจะมีการบริโภคข้าวสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นอีกอย่างน้อย 5 ตัน ภายในสิ้นปีนี้

ซาร่าห์ โมแรน (Sarah Moran) ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติการ (Chief Operating Officer: COO) ของ USA Rice กล่าวว่า ตั้งแต่ปี 2567 USA Rice ได้ร่วมมือกับ Samsung Welstory และบริษัทที่มีความสนใจในข้าวสหรัฐฯ อย่างต่อเนื่อง จนกลายเป็นพันธมิตรที่มีความสำคัญในภาคธุรกิจบริการอาหาร เมื่อพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการขายร่วมกัน มีการทำงานอย่างใกล้ชิดเพื่อสร้างโครงการที่ไม่จำกัดอยู่เพียงการสร้างการรับรู้ในช่วงเวลาสั้นๆ แต่ยังส่งเสริมให้เกิดการใช้ข้าวสหรัฐฯ อย่างต่อเนื่องหลังสิ้นสุดกิจกรรมส่งเสริมการขาย แนวทางดังกล่าวช่วย

กระชับความร่วมมือระหว่างกัน พร้อมทั้งสร้างโอกาสระยะยาวที่มีความหมายสำหรับข้าวสหรัฐฯ ในตลาดธุรกิจบริการอาหารของเกาหลีใต้

กิจกรรมส่งเสริมการขายของ The Malt House เป็นตัวอย่างของความพยายามที่ USA Rice และพันธมิตรในภาคธุรกิจบริการอาหารกำลังดำเนินการเพื่อสร้างโอกาสที่ยั่งยืนให้แก่ข้าวสหรัฐฯ ด้วยการเชื่อมโยงข้าวสหรัฐฯ เข้ากับแนวคิดการพัฒนาเมนูอาหารรูปแบบใหม่และความต้องการของผู้บริโภค ผ่านการสร้างพันธมิตรเชิงกลยุทธ์และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายที่มุ่งเป้าหมายอย่างเหมาะสม USA Rice ยังคงเดินหน้าขยายการรับรู้การใช้ประโยชน์ และความต้องการข้าวสหรัฐฯ ในระยะยาวในภาคธุรกิจบริการอาหารของเกาหลีใต้

ในปี 2568 สหรัฐฯ ส่งออกข้าวไปยังเกาหลีใต้จำนวน 158,000 ตัน มูลค่า 124 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ทำให้เกาหลีใต้เป็น ตลาดส่งออกข้าวสหรัฐฯ อันดับ 7 ของโลก

ที่มา *Oryza.com*

จีน

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงปักกิ่ง รายงานว่า สำนักงานศุลกากรจีนรายงานปริมาณข้าวนำเข้าของจีนในเดือนกรกฎาคม 2569 มีจำนวน 290,276 ตัน โดยปริมาณลดลง 4% เมื่อเทียบกับเดือนกรกฎาคม 2568 (ปริมาณนำเข้าข้าวเดือนกรกฎาคม 2568 อยู่ที่ 301,095 ตัน) โดยประเทศหลักที่นำเข้าข้าวในเดือนกรกฎาคม 2569 ได้แก่ 1.อินเดีย 105,718 ตัน 2.เวียดนาม 91,187 ตัน 3.ปากีสถาน 39,133 ตัน

ทั้งนี้ ในเดือนกรกฎาคม 2569 จีนนำเข้าข้าวสาร (พิกัดสินค้า 1006) จากไทยปริมาณ 13,786 ตัน มูลค่าประมาณ 9.76 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณและมูลค่าลดลง 84% และ 77% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า (กรกฎาคม 2568) ที่มีการนำเข้าปริมาณ 87,168 ตัน มูลค่าประมาณ 42.47 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ในช่วง 7 เดือนแรกของปี 2569 (มกราคม-กรกฎาคม 2569) จีนนำเข้าข้าวสาร (พิกัดสินค้า 1006) จากไทยปริมาณ 181,270 ตัน มูลค่าประมาณ 111.716 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณลดลง 56% และมูลค่าลดลง 50% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2568 ที่นำเข้า 413,423 ตัน มูลค่าประมาณ 224.996 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

สำนักข่าว Reuters รายงานว่า จีนเผยแพร่แผนปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาระบบประกันภัยภาคการเกษตร โดยระบุว่าแผนดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อช่วยรักษาเสถียรภาพรายได้ของเกษตรกรและเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารของประเทศ

แผนดังกล่าวเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของกระทรวงการคลังจีน โดยเรียกร้องให้ขยายความครอบคลุมของการประกันภัยต้นทุนเต็มจำนวน (full-cost insurance) และการประกันภัยรายได้จากการเพาะปลูก (planting-income insurance) สำหรับพืชสำคัญ ได้แก่ ข้าว ข้าวสาลี ข้าวโพด และถั่วเหลือง แผนดังกล่าวยังเรียกร้องให้เพิ่มความครอบคลุมด้านความเสี่ยงสำหรับสินค้าเกษตรในภาคการเพาะปลูก โดยครอบคลุมพืชอาหารหลัก ฝ้าย พืชน้ำมัน พืชน้ำตาล และยางพารา

นอกจากนี้ ยังมีการเรียกร้องให้เพิ่มการสนับสนุนและขยายความคุ้มครองด้านการประกันภัยสำหรับสินค้าเกษตร ได้แก่ มันฝรั่ง เรพซีด ถั่วลิสง หัวบีตน้ำตาล และข้าวบาร์เลย์พันธุ์ที่สูง รวมถึงการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ข้าวสาลี และข้าวโพด

สำหรับภาคปศุสัตว์ แผนดังกล่าวกำหนดให้ปรับปรุงระบบประกันภัยโดยใช้เทคโนโลยีติดตาม พร้อมทั้งปรับระดับความคุ้มครองแบบพลวัตสำหรับ แม่สุกรพันธุ์ สุกรขุน และโคนม รวมถึงส่งเสริมการจัดทำแผนคุ้มครองความเสี่ยงที่แตกต่างกันให้เหมาะสมกับรูปแบบการทำฟาร์มแต่ละประเภท
ที่มา Oryza.com

อินเดีย

ในสัปดาห์ที่ผ่านมา ราคาส่งออกข้าวของอินเดียปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องแตะระดับสูงสุดในรอบ 1 ปี โดยได้รับแรงหนุนจากอุปทานที่ตึงตัวขึ้น และความกังวลเกี่ยวกับผลผลิตข้าวฤดูเพาะปลูกในช่วงฤดูร้อน ซึ่งได้รับผลกระทบจากปริมาณฝนที่ต่ำกว่าปกติ

โดยราคาข้าวหนึ่งของอินเดีย 5% อยู่ที่ 371-377 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน เพิ่มขึ้นจาก 369-375 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน ในสัปดาห์ก่อน ขณะที่ราคาข้าวขาวของอินเดีย 5% อยู่ที่ 368-373 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน เพิ่มขึ้นจาก 364-369 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน ในสัปดาห์ก่อน

ผู้ค้ารายหนึ่งจากบริษัทการค้าระหว่างประเทศในเมืองโคลกาทา (Kolkata) กล่าวว่า มีการปรับลดประมาณการผลผลิตลง เนื่องจากปริมาณฝนที่ขาดแคลนเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนราคา โดยกรมอุตุนิยมวิทยาของอินเดียระบุว่า อินเดียมีแนวโน้มที่จะได้รับปริมาณฝนมรสุมในเดือนกันยายนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย หลังจากปริมาณฝนในเดือนสิงหาคมต่ำกว่าระดับปกติถึง 16%

สำนักข่าว BigMint Bureau รายงานว่า ตลาดข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาติ (Non-basmati Rice) ของอินเดียยังคงแข็งแกร่ง โดยราคาข้าวหนึ่ง 5% (5% Broken PB) อยู่ที่ 371-377 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน และข้าวขาว 5% (5% Broken White) อยู่ที่ 368-373 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน ซึ่งทั้งสองรายการอยู่ใกล้ระดับสูงสุดในรอบ 1 ปี ขณะที่ปริมาณฝนในเดือนสิงหาคมที่ต่ำกว่าระดับปกติ 16% และความเสี่ยงที่ฤดูมรสุมในเดือนกันยายนอาจอ่อนกำลังลง กำลังเพิ่มความกังวลเกี่ยวกับผลผลิตและอุปทานข้าวฤดูใหม่ ขณะที่ราคาน้ำมันดิบที่ปรับตัวสูงขึ้นและความเสี่ยงบริเวณช่องแคบฮอร์มุซอาจจำกัดการปรับขึ้นของราคาเพิ่มเติม

ด้านราคาข้าวขาว 5% ของไทยปรับขึ้นมาอยู่ที่ประมาณ 488 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน จาก 483-485 ดอลลาร์สหรัฐต่อดันในสัปดาห์ก่อน โดยได้รับแรงสนับสนุนจากการคาดการณ์ว่าผลผลิตจะลดลง ขณะที่ข้าวขาว 5% ของอินเดียมีราคาอยู่ที่ 368-373 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน ทำให้มีราคาถูกกว่าไทยประมาณ 115-120 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน

ส่วนต่างราคาที่สูงดังกล่าวทำให้อินเดียมีความสามารถในการแข่งขันในตลาดการค้าระหว่างประเทศอย่างมาก หากผู้ซื้อยังคงให้ความสำคัญกับต้นทุนค่าระวางและต้นทุนสินค้าถึงปลายทาง (landed cost) ผู้ส่งออกอินเดียอาจได้รับคำสั่งซื้อในรูปแบบปริมาณมากเพิ่มเติม

ส่วนราคาข้าวขาว 5% ของเวียดนามยังคงค่อนข้างทรงตัวที่ 440-445 ดอลลาร์สหรัฐต่อดัน โดยการเก็บเกี่ยวข้าวฤดูร้อน-ฤดูใบไม้ร่วง (summer-autumn crop) ใกล้เสร็จสิ้นแล้ว ซึ่งอาจส่งผลให้อุปทานภายในประเทศลดลงในระยะข้างหน้า อย่างไรก็ตาม การซื้อภายในประเทศที่อ่อนแอยังคงจำกัดการปรับขึ้นของราคา

คาดการณ์การส่งออกข้าวของเวียดนามในปี 2569 อยู่ที่ประมาณ 7.74 ล้านตัน แม้อุปทานที่ลดลงจะเป็นปัจจัยสนับสนุนราคา แต่ความต้องการที่อ่อนตัวและความอ่อนไหวของผู้ซื้อต่อราคายังคงทำให้ตลาดค่อนข้างซบเซา

ขณะที่ความต้องการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นของฟิลิปปินส์ได้กลายเป็นปัจจัยสำคัญในตลาดข้าวเอเชีย โดยไทย อินเดีย และแหล่งผลิตอื่นๆ ต่างแข่งขันกันเพื่อชิงความต้องการดังกล่าว หากอินเดียสามารถเพิ่มสัดส่วนในการจัดซื้อข้าวของฟิลิปปินส์ได้ ก็อาจสร้างโอกาสในการเพิ่มปริมาณการส่งออกให้แก่ผู้ส่งออกอินเดีย

ดังนั้น ปริมาณการส่งมอบจริงและกิจกรรมการประมูลข้าวจะมีความสำคัญมากกว่าราคาเสนอขายเพื่อการส่งออกเพียงอย่างเดียวในการประเมินความแข็งแกร่งของความต้องการในตลาด

ในส่วนของบังกลาเทศได้เพิ่มความเข้มงวดในการส่งออกข้าวหอม ท่ามกลางความกังวลเกี่ยวกับปริมาณข้าวที่มีอยู่ภายในประเทศ จากเดิมที่ได้รับอนุมัติให้ส่งออกจำนวน 45,270 ตัน แต่จนถึงวันที่ 30 สิงหาคม มีการส่งออกจริงเพียง 2,419 ตัน

ระบบใหม่กำหนดเงื่อนไขหลายประการ ได้แก่ ราคาส่งออกขั้นต่ำ 1.60 ดอลลาร์สหรัฐต่อกิโลกรัม การตรวจสอบคุณภาพโดยศุลกากร และเงื่อนไขเกี่ยวกับการนำรายได้จากการส่งออกกลับประเทศ สะท้อนให้เห็นว่ารัฐบาลบังกลาเทศมีความระมัดระวังมากขึ้นเกี่ยวกับปริมาณข้าวภายในประเทศและการส่งออก

สำหรับปัจจัยเสี่ยงด้านลบที่สำคัญที่สุด ได้แก่ ราคาน้ำมันดิบที่สูงกว่า 108 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล ความไม่สงบในระดับระหว่างประเทศ และการลดลงของการเดินเรือผ่าน ช่องแคบฮอร์มุซ (Strait of Hormuz)

หากการหยุดชะงักยังคงดำเนินต่อไป อาจส่งผลให้ต้นทุนการขนส่ง ค่าระวางเรือ ค่าประกันภัย และต้นทุนการผ่านแดนเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะการขนส่งข้าวไปยังประเทศปลายทางในภูมิภาคอาวและเอเชียตะวันตก ต้นทุนด้านโลจิสติกส์ที่สูงขึ้นอาจทำให้ผู้ซื้อมีความระมัดระวังมากขึ้น และกระทบต่อขีดความสามารถของผู้ส่งออกในการจัดส่งสินค้า

ทั้งนี้ แนวโน้มตลาดข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาดิของอินเดียยังคงมีแนวโน้มเป็นบวก โดยได้รับแรงสนับสนุนจากความกังวลเกี่ยวกับภาวะมรสุมที่อ่อนกำลังลง ความแข็งแกร่งของการส่งออก และความได้เปรียบด้านราคาอย่างมากเมื่อเทียบกับไทย อย่างไรก็ตาม ทิศทางการเคลื่อนไหวของตลาดในระยะต่อไปจะขึ้นอยู่กับปริมาณข้าวฤดูใหม่ที่ออกสู่ตลาด การส่งออกจริง และความต้องการซื้อจากตลาดต่างประเทศเป็นสำคัญ

ในขณะนี้ ความเสี่ยงด้านโลจิสติกส์ในการส่งออกและความไม่แน่นอนทางภูมิรัฐศาสตร์ยังคงเป็นปัจจัยลบหลัก หากความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับช่องแคบฮอร์มุซยังคงอยู่ ต้นทุนค่าระวางและค่าประกันภัยที่เพิ่มขึ้นอาจลดทอนความสามารถในการแข่งขันของข้าวอินเดีย และจำกัดการปรับขึ้นของราคาเพิ่มเติม

ตามรายงานของสำนักข่าว The New Indian Express รัฐเตลังคานา (Telangana) ทางตอนใต้ของอินเดีย ได้เริ่มหารือกับฟิลิปปินส์เพื่อเพิ่มการส่งออกข้าวและกระชับความร่วมมือด้านการค้าสินค้าเกษตรระหว่างกัน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงชลประทานและอาหารและการจัดหาสินค้าอุปโภคบริโภคของรัฐเตลังคานา ได้พบหารือกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรของฟิลิปปินส์ที่กรุงนิวเดลี โดยได้เน้นย้ำถึงศักยภาพของรัฐเตลังคานา ซึ่งมีผลผลิตข้าวเปลือกในปริมาณมาก มีโครงสร้างพื้นฐานด้านโรงสีข้าวที่ทันสมัย และมีความสามารถในการจัดหาข้าวคุณภาพดีในปริมาณมากอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ฝ่ายฟิลิปปินส์ระบุว่า จะพิจารณาความเป็นไปได้ในการจัดซื้อข้าวจากรัฐเตลังคานาในปริมาณที่เพิ่มขึ้น

การหารือครอบคลุมประเด็นสำคัญ ได้แก่ พันธุ์ข้าว มาตรฐานคุณภาพ การกำหนดราคา กลไกการจัดซื้อ การขนส่งและโลจิสติกส์ การรับรอง รวมถึงข้อกำหนดด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phytosanitary Requirements: SPS) โดยทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องที่จะหารือเพิ่มเติมร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ผู้นำเข้าผู้ส่งออก และผู้ประกอบการโรงสีข้าว เพื่อจัดทำแนวทางสำหรับการขยายการค้าระหว่างกัน ทั้งนี้ รัฐเตลังคานามี

เป้าหมายที่จะวางตำแหน่งตนเองให้เป็นแหล่งจัดหาข้าวที่มีความน่าเชื่อถือในระยะยาว โดยเสนอราคาที่สามารถแข่งขันได้ คุณภาพที่สม่ำเสมอ และสามารถส่งมอบสินค้าได้ตรงเวลา

ความริเริ่มดังกล่าวเกิดขึ้นในช่วงที่ฟิลิปปินส์ยังคงพึ่งพาการนำเข้าข้าวในระดับสูง และมีความพยายามที่จะกระจายแหล่งจัดหาข้าวเพื่อลดการพึ่งพาแหล่งใดแหล่งหนึ่ง ขณะที่สำหรับรัฐเตลังคานา การขยายการส่งออกจะช่วยเปิดตลาดเพิ่มเติมให้แก่เกษตรกร และสร้างโอกาสทางธุรกิจให้แก่โรงสีข้าวและอุตสาหกรรมเกษตรอื่นๆ ของรัฐ นอกจากนี้ ฟิลิปปินส์ยังแสดงความสนใจในการจัดซื้อผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์และเมล็ดพันธุ์คุณภาพจากรัฐเตลังคานาด้วย

รายงานของสำนักข่าว Bloomberg ระบุโดยอ้างอิงจากรายงานของกรมอุตุนิยมวิทยาอินเดีย (India Meteorological Department: IMD) ว่า ปริมาณฝนมรสุมสะสมของอินเดีย ณ วันที่ 11 กันยายน 2569 อยู่ที่ 655.6 มิลลิเมตร ต่ำกว่าปริมาณฝนปกติซึ่งอยู่ที่ 772.5 มิลลิเมตร สำหรับช่วงฤดูมรสุมเดือนมิถุนายน-กันยายน หรือคิดเป็นปริมาณฝนที่ต่ำกว่าปกติ 15%

ปริมาณฝนยังคงกระจายตัวไม่สม่ำเสมอในแต่ละภูมิภาค โดยพื้นที่คาบสมุทรตอนใต้ของอินเดีย มีปริมาณฝนต่ำกว่าปกติถึง 28% ขณะที่พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่ำกว่าปกติ 25% ส่วนภาคตะวันตกเฉียงเหนือ และภาคกลาง มีปริมาณฝนต่ำกว่าปกติ 9% และ 7% ตามลำดับ

ทั้งนี้ พื้นที่คาบสมุทรตอนใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือยังอยู่ในระดับฝนต่ำกว่าปกติ (deficient) ขณะที่ภาพรวมทั้งประเทศยังถูกจัดอยู่ในระดับปกติ (normal) เนื่องจากปริมาณฝนสะสมทั่วประเทศยังมีระดับต่ำกว่าปกติไม่เกินเกณฑ์ 19%

ปริมาณฝนในช่วงปลายฤดูมรสุมมีความสำคัญต่อการประเมินผลผลิตข้าวฤดู Kharif ของอินเดีย หากพื้นที่เพาะปลูกสำคัญได้รับน้ำไม่เพียงพอ อาจส่งผลกระทบต่อผลผลิตและความต้องการใช้น้ำเพื่อการเกษตรในระยะต่อไป

กระทรวงเกษตรและสวัสดิการเกษตรกรอินเดีย (Ministry of Agriculture & Farmers Welfare) รายงานว่า พื้นที่เพาะปลูกข้าวฤดู Kharif ของอินเดีย ณ วันที่ 4 กันยายน 2569 อยู่ที่ 42.18 ล้านเฮกตาร์ ลดลงจาก 43.82 ล้านเฮกตาร์ในช่วงเดียวกันของปีก่อน หรือลดลง 1.64 ล้านเฮกตาร์ คิดเป็นประมาณ 3.7% เมื่อเทียบกับปีก่อน แม้พื้นที่เพาะปลูกจะลดลง แต่ระดับพื้นที่เพาะปลูกในปัจจุบันยังคงสูงกว่าพื้นที่เพาะปลูกปกติ ซึ่งอยู่ที่ 41.20 ล้านเฮกตาร์

รายงานของ Business Standard ระบุว่า ข้าวเป็นพืชฤดู Kharif ที่มีพื้นที่เพาะปลูกลดลงมากที่สุดเมื่อเทียบกับพืชหลักชนิดอื่น โดยพื้นที่เพาะปลูกพืชฤดู Kharif ทั้งหมดลดลงประมาณ 1.6% เมื่อเทียบกับปีก่อน จาก 110.40 ล้านเฮกตาร์ เหลือ 108.63 ล้านเฮกตาร์

การลดลงของพื้นที่เพาะปลูกข้าวมีนัยสำคัญ เนื่องจากเกิดขึ้นแม้ว่าพื้นที่เพาะปลูกโดยรวมยังคงอยู่สูงกว่าระดับปกติ โดยการลดลงดังกล่าวอาจสร้างแรงกดดันต่อผลผลิตข้าวฤดู Kharif ปีการผลิต 2569/70 อย่างไรก็ตาม ผลกระทบที่แท้จริงยังขึ้นอยู่กับระดับผลผลิตต่อพื้นที่และสภาพอากาศในช่วงที่เหลือของฤดูเพาะปลูก

หนังสือพิมพ์ The Financial Express รายงานว่า เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในอินเดียเริ่มมีรายได้เพิ่มเติมจากการจำหน่ายคาร์บอนเครดิต โดยมีเกษตรกรรายย่อยมากกว่า 2,500 ราย ในรัฐปัญจาบ (Punjab) และรัฐहरियाणा (Haryana) เตรียมได้รับเงินตอบแทนจากการปรับเปลี่ยนมาใช้แนวทางการเพาะปลูกที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ ซึ่งถือเป็นโครงการแรกในอินเดียที่มีการจ่ายผลตอบแทนทางการเงินแก่เกษตรกรโดยตรงจากปริมาณคาร์บอนที่กักเก็บอยู่ในดิน

เกษตรกรกลุ่มดังกล่าวได้ปรับใช้แนวทางการผลิต ได้แก่ การปลูกข้าวแบบหว่านเมล็ดโดยตรง (Direct-Seeded Rice: DSR) การลดการไถพรวน และการจัดการเศษวัสดุเหลือใช้จากพืช ในช่วงปี 2562–2565 โดยเกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับเงินประมาณ 3,000–15,000 รูปี และมีการจ่ายเงินผ่านระบบดิจิทัล การออกคาร์บอนเครดิตในระยะแรกครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 30,000 เอเคอร์ และสามารถสร้างคาร์บอนเครดิตได้มากกว่า 50,000 เครดิต

การปลูกข้าวแบบหว่านเมล็ดโดยตรง (DSR) สามารถช่วยประหยัดน้ำได้ประมาณ 1.4 ล้านลิตรต่อเฮกตาร์ เมื่อเทียบกับการปักดำข้าวแบบทั่วไป ขณะที่การลดการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรช่วยลดมลพิษทางอากาศ และเพิ่มปริมาณคาร์บอนอินทรีย์ในดิน เกษตรกรที่นำแนวทางดังกล่าวมาใช้สามารถสร้างคาร์บอนเครดิต ซึ่งจะถูกนำไปจำหน่ายต่อให้แก่บริษัทที่ต้องการชดเชยการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

โครงการดังกล่าวผ่านการตรวจประเมินตามมาตรฐานคาร์บอนของ Verra ขณะที่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการหลังปี 2565 ยังคงอยู่ระหว่างกระบวนการตรวจประเมิน และจะได้รับเงินตอบแทนเมื่อคาร์บอนเครดิตของตนได้รับการออกและจำหน่ายแล้ว ทั้งนี้ Grow Indigo ซึ่งเป็นผู้ดำเนินโครงการ ปัจจุบันทำงานร่วมกับเกษตรกรมากกว่า 100,000 ราย ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 1 ล้านเอเคอร์ ในรัฐปัญจาบและรัฐहरยาणा

โครงการดังกล่าวยังคาดว่าจะช่วยจูงใจให้เกษตรกรทยอยปรับเปลี่ยนพื้นที่เพาะปลูกบางส่วนจากข้าวซึ่งเป็นพืชที่ใช้น้ำในปริมาณสูงไปสู่ข้าวโพดมากขึ้น ขณะเดียวกัน เกษตรกรจะมีแหล่งรายได้เพิ่มเติมจากการเข้าร่วมตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจ (Voluntary Carbon Market: VCM) ที่กำลังพัฒนาในอินเดีย

ที่มา Oryza.com

ปากีสถาน

สำนักข่าว INP รายงานว่า การส่งออกข้าวของปากีสถานเริ่มต้นปีงบประมาณ 2569/70 (FY2026-27) ได้อย่างแข็งแกร่ง โดยรายได้จากการส่งออกในช่วงเดือนกรกฎาคม–สิงหาคม 2569 เพิ่มขึ้น 23% เป็น 394 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ได้รับแรงสนับสนุนจากปริมาณการส่งออกที่เพิ่มขึ้นและราคาส่งออกเฉลี่ยต่อหน่วยที่ปรับตัวดีขึ้น

ในช่วง 2 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2569/70 (เดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2569) ปากีสถานส่งออกข้าวจำนวน 657,663 ตัน เพิ่มขึ้น 18% จาก 557,355 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีงบประมาณ 2568/69 ขณะที่รายได้จากการส่งออกเพิ่มขึ้นจาก 321 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็น 394 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ราคาส่งออกเฉลี่ยต่อหน่วย (Average Unit Price: AUP) ของข้าวทั้งหมดปรับตัวดีขึ้น 4% มาอยู่ที่ 598 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน จาก 576 ดอลลาร์สหรัฐต่อตันในปีก่อนหน้า สะท้อนว่าการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการส่งออกได้รับแรงสนับสนุนทั้งจากปริมาณการส่งออกที่เพิ่มขึ้นและราคาที่ดีขึ้น

ข้าวบาสมาดิ เป็นสินค้าที่มีผลการดำเนินงานโดดเด่นที่สุด โดยมีการเติบโตสูงกว่าข้าวที่ไม่ใช่บาสมาดิอย่างชัดเจน รายได้จากการส่งออกข้าวบาสมาดิในเดือนกรกฎาคม–สิงหาคมของปีงบประมาณ 2569/70 เพิ่มขึ้น 53% เป็น 165 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จาก 108 ล้านดอลลาร์สหรัฐในช่วงเดียวกันของปีก่อน

ปริมาณการส่งออกข้าวบาสมาดิ ซึ่งเป็นข้าวระดับพรีเมียม เพิ่มขึ้น 44% เป็น 147,626 ตัน จาก 102,506 ตัน ขณะที่ราคาส่งออกเฉลี่ยต่อหน่วยเพิ่มขึ้น 6.46% เป็น 1,120 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน จาก 1,052 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ส่งผลให้ข้าวบาสมาดิเติบโตพร้อมกันทั้งในด้าน มูลค่า ปริมาณ และราคา

ด้านข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาติ (Non-Basmati Rice) ซึ่งมีสัดส่วนปริมาณการส่งออกข้าวโดยรวมมากกว่า ก็มีรายได้และปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้นเช่นกัน แม้ว่าราคาเฉลี่ยจะปรับตัวลดลงก็ตาม

รายได้จากการส่งออกข้าวที่ไม่ใช่บาสมาติเพิ่มขึ้น 7% เป็น 228 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จาก 213 ล้านดอลลาร์สหรัฐในเดือนกรกฎาคม-สิงหาคมของปีงบประมาณ 2568/69 ขณะที่ปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงกว่า โดยเพิ่มขึ้น 12% เป็น 510,037 ตัน จาก 454,849 ตันในช่วงเดียวกันของปีก่อน

อย่างไรก็ตาม ราคาส่งออกเฉลี่ยต่อหน่วยของข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาติปรับตัวลดลง 5% เหลือ 447 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน จาก 469 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ตัวเลขดังกล่าวสะท้อนว่าการขยายตัวของการส่งออกในกลุ่มนี้มีแรงขับเคลื่อนหลักจาก ปริมาณการส่งมอบที่เพิ่มขึ้น มากกว่าการปรับตัวเพิ่มขึ้นของราคา

แนวโน้มราคาที่แตกต่างกันระหว่างข้าวทั้งสองกลุ่มยังสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทที่โดดเด่นกว่าของข้าวบาสมาติในการผลักดันรายได้จากการส่งออกโดยรวม แม้ว่าทั้งสองกลุ่มจะมีปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้น แต่ข้าวบาสมาติได้รับแรงสนับสนุนพร้อมกันจากการเพิ่มขึ้นอย่างมากของปริมาณและราคาต่อหน่วย

โดยภาพรวม ตัวเลขการส่งออกในเดือนกรกฎาคม-สิงหาคมสะท้อนถึงการปรับตัวดีขึ้นอย่างกว้างขวางของภาคการส่งออกข้าวปากีสถาน โดยปริมาณการส่งออกทั้งหมดเพิ่มขึ้นมากกว่า 100,000 ตัน เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน การเพิ่มขึ้นของปริมาณส่งออก 18% ประกอบกับราคาส่งออกเฉลี่ยต่อหน่วยที่เพิ่มขึ้น 4% ส่งผลให้รายได้จากการส่งออกข้าวโดยรวมเพิ่มขึ้น 23% เป็นการเริ่มต้นที่เป็นบวกสำหรับภาคการส่งออกข้าวของปากีสถานในปีงบประมาณ 2569/70

ที่มา Oryza.com

บังคลาเทศ

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (United States Department of Agriculture: USDA) ประเมินผลผลิตข้าวของบังคลาเทศสำหรับปีการตลาด (Marketing Year: MY) 2569/70 ที่ 36.9 ล้านตัน (ในรูปข้าวสาร) ลดลง 1% จากประมาณการเมื่อเดือนก่อน และลดลง 2% จากปีก่อน แต่ยังสูงกว่าค่าเฉลี่ย 5 ปีอยู่ 1% ขณะที่คาดว่าพื้นที่เก็บเกี่ยวอยู่ที่ 11.7 ล้านเฮกตาร์ ลดลง 1% จากเดือนก่อนและจากปีก่อน แต่ยังสูงกว่าค่าเฉลี่ย 5 ปีเล็กน้อย ส่วนผลผลิตต่อไร่คาดว่าจะอยู่ที่ 4.75 ตันต่อเฮกตาร์ (ในรูปข้าวเปลือก) ลดลงเล็กน้อยจากเดือนก่อน และต่ำกว่าปีก่อน 1% แต่ยังสูงกว่าค่าเฉลี่ย 5 ปีเล็กน้อย

USDA ได้ปรับลดประมาณการผลผลิตข้าวของบังคลาเทศ เนื่องจากเกษตรกรเผชิญกับปัญหาในช่วงการเพาะปลูกข้าว 2 จากทั้งหมด 3 ฤดูในแต่ละปี โดยข้าวฤดูโบโร (Boro) หรือข้าวฤดูหนาว ซึ่งเป็นข้าวฤดูหลักและมีสัดส่วนประมาณ 54% ของผลผลิตข้าวทั้งหมดต่อปี จะเริ่มเพาะปลูกในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงมกราคม และเก็บเกี่ยวในเดือนเมษายนและพฤษภาคม จากนั้นเป็นข้าวฤดูอูส (Aus) หรือข้าวก่อนฤดูมรสุม (pre-monsoon crop) ซึ่งมีขนาดเล็กกว่า โดยเพาะปลูกในช่วงเดือนมีนาคมถึงพฤษภาคม และเก็บเกี่ยวในเดือนสิงหาคมและกันยายน ส่วนข้าวฤดูอามัน (Aman) หรือข้าวฤดูมรสุม จะเพาะปลูกในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงกันยายน และเก็บเกี่ยวในเดือนพฤศจิกายนและธันวาคม

ข้าวฤดูอูสและข้าวฤดูอามันมีสัดส่วนประมาณ 8% และ 39% ของผลผลิตข้าวทั้งปีตามลำดับ การขาดแคลนปุ๋ยในช่วงปลายปี 2568 และความเสียหายจากน้ำท่วมในพื้นที่ลุ่มน้ำฮาออร์ (Haor Basin) ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของบังคลาเทศในช่วงต้นปี 2569 ส่งผลให้ผลผลิตข้าวฤดูโบโรลดลง นอกจากนี้ มีรายงานว่า

พื้นที่เพาะปลูกข้าวฤดูอุสลดลง 100,000 เฮกตาร์เมื่อเทียบกับปีก่อน เนื่องจากเกษตรกรเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่น ปัจจุบันดังกล่าวประกอบกันส่งผลให้แนวโน้มผลผลิตข้าวโดยรวมของบังกลาเทศลดลงจากประมาณการก่อนหน้านี้

ขณะเดียวกัน ข้าวฤดูอามันยังได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมในช่วงต้นฤดูเพาะปลูก ส่งผลให้การเพาะปลูกล่าช้า อย่างไรก็ตาม การฟื้นตัวอย่างรวดเร็วได้ช่วยลดผลกระทบต่อผลผลิตของข้าวฤดูดังกล่าว

ที่มา Oryza.com

อิรัก

ตามรายงานของสำนักข่าว bne IntelliNews อิรักกำลังเพิ่มความหลากหลายของเส้นทางนำเข้าข้าวและสินค้าอาหารจำเป็น ท่ามกลางความไม่แน่นอนและการหยุดชะงักของเส้นทางการค้าบริเวณช่องแคบฮอร์มุซ โดยล่าสุดอิรักได้รับมอบข้าวจากไทยปริมาณ 41,700 ตัน ซึ่งขนส่งผ่านประเทศซีเรีย

ข้าวล็อตดังกล่าวเดินทางเข้าสู่อิรักผ่านด่านชายแดน Rabia หลังจากขนส่งมายังท่าเรือ Latakia ของซีเรีย และจะถูกนำไปแจกจ่ายภายใต้โครงการบัตรสวัสดิการอาหารของรัฐบาล หลังจากผ่านกระบวนการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพเรียบร้อยแล้ว

การนำเข้าข้าวล็อตล่าสุดทำให้ซีเรียกลายเป็นอีกหนึ่งเส้นทางทางเลือกสำหรับการจัดหาสินค้าอาหารที่จำเป็นของอิรัก นอกเหนือจากเส้นทางเดิม โดยอิรักยังจัดหาสินค้าสำหรับโครงการบัตรสวัสดิการอาหารผ่านทางประเทศตุรกี ขณะที่ข้าวยังถูกนำเข้าผ่านท่าเรือ Aqaba ของจอร์แดนจากหลายแหล่งผลิต รวมถึงสหรัฐอเมริกา

ทั้งนี้ ไทยเปิดเผยเมื่อเดือนสิงหาคมที่ผ่านมาว่า อิรักยังไม่มี การนำเข้าข้าวจากไทยในปี 2569 หลังจากการปิดเส้นทางผ่านช่องแคบฮอร์มุซ เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2568 ซึ่งอิรักนำเข้าข้าวจากไทยประมาณ 950,000 ตัน

กระทรวงการค้าของอิรักยืนยันว่า ประเทศยังมีข้าวและสินค้าอาหารสำหรับโครงการบัตรสวัสดิการในปริมาณเพียงพอ และไม่ได้เผชิญกับวิกฤตด้านอุปทาน อย่างไรก็ตาม การใช้เส้นทางจัดหาสินค้าหลายช่องทางสะท้อนถึงความพยายามของรัฐบาลอิรักในการลดการพึ่งพาเส้นทางการค้าใดเส้นทางหนึ่งมากเกินไป และรักษาความต่อเนื่องของการจัดหาข้าวให้แก่ตลาดภายในประเทศ

ที่มา Oryza.com

สหภาพยุโรป

สหภาพยุโรป (the European Union; EU) รายงานว่า การนำเข้าข้าวในปีการตลาด (Marketing year) 2026/27 (ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2569-31 สิงหาคม 2570) ในช่วงวันที่ 1-8 กันยายน 2569 มีการนำเข้าข้าว (ข้าวเปลือก (คิดเป็นข้าวสารแล้ว) ข้าวกล้อง ข้าวสาร แต่ไม่รวมข้าวหัก) ปริมาณ 39,453 ตัน ลดลงประมาณ 25% เมื่อเทียบกับจำนวน 52,627 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเป็นการนำเข้าข้าวสายพันธุ์ Japonica จำนวน 1,990 ตัน ลดลงประมาณ 80.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 10,112 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ขณะที่ข้าวสายพันธุ์ Indica นำเข้าจำนวน 37,463 ตัน ลดลงประมาณ 11.9% เมื่อเทียบกับจำนวน 42,515 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา สำหรับข้าวหักนั้น มีการนำเข้าปริมาณ 5,659 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 5.4% เมื่อเทียบกับจำนวน 5,369 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ในสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 8 กันยายน 2569 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าว 39,453 ตัน โดยในช่วงตั้งแต่วันที่ 1-8 กันยายน 2569 ประเทศต่างๆที่นำเข้าข้าวประกอบด้วย ฝรั่งเศส 10,521 ตัน โปแลนด์ 6,453 ตัน เนเธอร์แลนด์

5,565 ตัน อิตาลี 5,118 ตัน เยอรมนี 2,565 ตัน สเปน 2,161 ตัน โปรตุเกส 1,569 ตัน สาธารณรัฐเชค 1,454 ตัน
เบลเยียม 1,323 ตัน เป็นต้น

ที่มา Oryza.com

แอฟริกาใต้

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงพริทอเรีย (แอฟริกาใต้) รายงานว่า สภาวิจัยการเกษตรแห่งแอฟริกาใต้ (Agricultural Research Council: ARC) และหน่วยงานพันธมิตรอยู่ระหว่างวิจัยและพัฒนาข้าวไร่ (upland rice) ที่เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศและพื้นที่เพาะปลูกของแอฟริกาใต้ เพื่อเพิ่มทางเลือกให้แก่เกษตรกรเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร และลดการพึ่งพาการนำเข้าข้าวในอนาคต

โดยสถาบันวิจัยธัญพืชขนาดเล็ก ภายใต้ ARC (ARC-Small Grain Institute ตั้งอยู่ที่จังหวัด Free State) ได้เร่งทดสอบสายพันธุ์ข้าวในช่วงหลายปีที่ผ่านมา เน้นพันธุ์ที่สามารถเพาะปลูกโดยอาศัยน้ำฝนและใช้น้ำน้อยกว่าการทำนาแบบทั่วไป ซึ่งเหมาะกับภาวะขาดแคลนน้ำที่แอฟริกาใต้เผชิญมากขึ้น

โครงการดังกล่าวดำเนินการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคการเกษตร มหาวิทยาลัย เกษตรกร บริษัทเมล็ดพันธุ์ ผู้นำเข้าข้าว และองค์กรด้านข้าวระหว่างประเทศ โดยมีการนำสายพันธุ์ข้าวจากต่างประเทศมาทดลองปลูกในพื้นที่ผลิตธัญพืชหลายแห่งของแอฟริกาใต้ ผลการทดลองพบว่า ข้าวหลายสายพันธุ์มีศักยภาพในการปรับตัวเข้ากับสภาพดินและภูมิอากาศที่หลากหลายของประเทศ และสามารถนำไปพัฒนาต่อเพื่อให้ได้พันธุ์ที่ทนแล้ง ให้ผลผลิตสูง ใช้ปัจจัยการผลิตต่ำ และเหมาะสมกับระบบการเพาะปลูกของเกษตรกรในประเทศ

Mr. Timmy Baloyi นักวิจัยของสภาวิจัยการเกษตรแห่งแอฟริกาใต้ ระบุว่า โครงการมูลค่าหลายล้านแรนด์ มีเป้าหมายส่งเสริมให้แอฟริกาใต้สามารถพึ่งพาตนเองด้านข้าวได้มากขึ้น ท่ามกลางความต้องการบริโภคข้าวภายในประเทศที่เพิ่มขึ้น และลดความเสี่ยงจากปัจจัยทางการเมืองหรือการค้าที่อาจกระทบต่อการนำเข้าข้าวในอนาคต นอกจากนี้ ข้าวไร่ยังมีศักยภาพเชิงพาณิชย์ โดยเฉพาะข้าวเมล็ดยาว และข้าวหอม เช่น ข้าวบาสมาตี ข้าวหอมมะลิ ซึ่งมีราคาสูงและอาจสร้างรายได้ที่ดีให้แก่เกษตรกร รวมทั้งช่วยลดต้นทุนการนำเข้าและสร้างการจ้างงานภายในประเทศ

ARC มีแผนขยายโครงการไปยังทุกจังหวัดของแอฟริกาใต้ในอนาคต แต่ยังจำเป็นต้องได้รับงบประมาณและการสนับสนุนเพิ่มเติมจากภาครัฐ ปัจจุบัน ได้มีการจัดตั้งคณะทำงานด้านข้าวที่ประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ มหาวิทยาลัย ภาคอุตสาหกรรม และพันธมิตรระหว่างประเทศ เพื่อร่วมกันพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าข้าวภายในประเทศ โดย ARC มองว่าโครงการดังกล่าวไม่เพียงช่วยเพิ่มความมั่นคงทางอาหาร แต่ยังสามารถสร้างงาน เพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจแก่เกษตรกร และเสริมความสามารถในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระยะยาว

ทั้งนี้การพัฒนาการผลิตข้าวภายในประเทศของแอฟริกาใต้เป็นประเด็นที่ไทยควรติดตาม เนื่องจากแอฟริกาใต้ยังพึ่งพาการนำเข้าข้าว และข้าวเป็นหนึ่งในสินค้าส่งออกสำคัญของไทยมายังตลาดดังกล่าว แม้โครงการข้าวไร่ยังอยู่ในขั้นวิจัยและทดลอง แต่หากสามารถพัฒนาไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ โดยเฉพาะข้าวเมล็ดยาวและข้าวหอม อาจเพิ่มการแข่งขันกับข้าวนำเข้าในระยะยาว ดังนั้น ผู้ประกอบการไทยควรเน้นรักษาคุณภาพและสร้างความแตกต่างของข้าวไทย เพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขันในตลาดแอฟริกาใต้

ในช่วงเดือนมกราคม-กรกฎาคม 2569 ไทยส่งออกข้าวรวมทั้งสิ้น 3,897,974.69 ตัน โดยส่งออกไปแอฟริกาใต้มากที่สุด ปริมาณ 582,430.47 ตัน (คิดเป็นร้อยละ 14.94 ของปริมาณส่งออกข้าวไทย) เพิ่มขึ้นร้อยละ

12.61 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ซึ่งประเภทข้าวที่ส่งออกไปแอฟริกาได้มากที่สุด คือ ข้าวหนึ่ง (ร้อยละ 93.44) รองลงมา ได้แก่ ข้าวขาว (ร้อยละ 4.53) ข้าวขาว (ร้อยละ 4.53) ปลายข้าว (ร้อยละ 1.39) และข้าวหอมมะลิ (ร้อยละ 4.53) ตามลำดับ

ข้อมูลจาก S&P ประมวลจาก South African Revenue Service (SARS) ระบุว่า เดือน มกราคม – กรกฎาคม 2569 แอฟริกาได้นำเข้าข้าว รวมทั้งสิ้น 785,623.03 ตัน โดยนำเข้าจากประเทศไทยมากที่สุด (คิดเป็น ร้อยละ 77.19 ของปริมาณการนำเข้าข้าวทั้งหมด) รองลงมา ได้แก่ ประเทศอินเดีย (21.14) ประเทศเวียดนาม (0.79) ประเทศปากีสถาน (0.39) และประเทศออสเตรเลีย (0.04) ตามลำดับ
ที่มา สคต. ณ กรุงพริทอเรีย (แอฟริกาใต้) (TTC, Pretoria (South Africa))

โมซัมบิก

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงพริทอเรีย (แอฟริกาใต้) รายงานว่า ประเทศโมซัมบิก นำเข้าข้าวประมาณ 600,000 ตัน และข้าวสาลีประมาณ 700,000 ตันต่อปี เพื่อรองรับความต้องการภายในประเทศ โดยสถาบันธัญพืชแห่งโมซัมบิก (Mozambique Grain Institute) มองว่าปริมาณการนำเข้าดังกล่าวสะท้อนถึงโอกาสในการดึงดูดการลงทุนด้านการผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตร และการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า ปัจจุบัน โมซัมบิกนำเข้าข้าวและข้าวสาลีจากหลายประเทศในยุโรป อเมริกา และเอเชีย รวมถึงอินเดีย

Mr. Luís Jobe Fazenda ผู้อำนวยการใหญ่สถาบันธัญพืชแห่งโมซัมบิก เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวระหว่างการประชุม Afro World Agri Food International Forum 2026 ครั้งที่ 4 ณ กรุงไนโรบี ประเทศเคนยา พร้อมระบุว่า ปริมาณการนำเข้าธัญพืชในระดับสูงเป็นโอกาสสำหรับนักลงทุนในการพัฒนาห่วงโซ่การผลิตทางการเกษตร เพื่อรองรับตลาดภายในประเทศ และสามารถส่งออกได้หากมีผลผลิตส่วนเกิน โดยเรียกร้องให้มีการสนับสนุนการผลิตข้าวและข้าวสาลีควบคู่กับการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า

โมซัมบิกยังเชิญชวนภาคเอกชนเข้าลงทุนในโรงสีข้าว โรงงานบรรจุภัณฑ์ และโรงโม่ข้าวสาลี เพื่อให้สินค้าบางส่วนที่ปัจจุบันต้องนำเข้าจากต่างประเทศสามารถผลิตและแปรรูปภายในประเทศ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างห่วงโซ่มูลค่าและสร้างโอกาสทางธุรกิจเพิ่มเติม นอกจากนี้ ยังเชิญชวนนักลงทุนอินเดียเข้าลงทุนในการผลิตถั่วมะแฮะ งา ถั่วเหลือง และเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ ซึ่งเป็นสินค้าที่มีศักยภาพทั้งสำหรับการแปรรูปภายในประเทศและการส่งออก ทั้งนี้ ในระหว่างการประชุม ฝ่ายโมซัมบิกได้หารือกับบริษัทที่ดำเนินธุรกิจด้านการค้าสินค้าเกษตรหลายราย โดยบางบริษัทแสดงความสนใจที่จะจัดซื้อสินค้าเกษตรจากโมซัมบิก ซึ่งอาจนำไปสู่ความร่วมมือทางการค้าและการพัฒนาช่องทางจำหน่ายสินค้าเกษตรของโมซัมบิกในตลาดต่างประเทศต่อไป

โมซัมบิกสามารถปลูกข้าวได้ โดยข้อมูลจากองค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (The Food and Agriculture Organization : FAO) ระบุว่า ในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา ผลผลิตข้าวของโมซัมบิกไม่เกิน 260,000 ตันต่อปี ซึ่งไม่เพียงพอต่อการบริโภคในประเทศ ส่งผลให้โมซัมบิกจำเป็นต้องพึ่งพาการนำเข้าข้าวในปริมาณสูง ดังนั้น ข้าวไทยจึงยังมีโอกาสส่งออกไปยังโมซัมบิกอย่างต่อเนื่อง หากสามารถแข่งขันได้ในด้านราคาและคุณภาพ โดยมีคู่แข่งสำคัญ อาทิ อินเดีย เวียดนาม ปากีสถาน

นโยบายส่งเสริมการผลิตในประเทศและการลงทุนเพื่อทดแทนการนำเข้าของโมซัมบิก อาจส่งผลต่อความต้องการนำเข้าข้าวในระยะยาว ผู้ส่งออกข้าวไทยจึงควรติดตามพัฒนาการในเรื่องดังกล่าว อย่างไรก็ตาม นโยบายดังกล่าว อาจเป็นโอกาสสำหรับผู้ผลิตเครื่องจักรกลการเกษตร (ขนาดเล็ก-ขนาดกลาง) ของไทย ในการส่งออก

สินค้าดังกล่าวไปยังโมซัมบิก เนื่องจากโดยส่วนใหญ่เกษตรกรรายย่อยเป็นผู้ปลูกข้าว ทั้งนี้ พื้นที่ปลูกข้าวมากที่สุดอยู่ในจังหวัด Zambézia

ข้อมูลจาก Trademap.org ระบุว่า ปี 2568 โมซัมบิกนำเข้าข้าว ประมาณ 643,000 ตัน (ลดลงร้อยละ 0.6 เมื่อเทียบกับปีก่อน) โดยแหล่งนำเข้าสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ อินเดีย (ร้อยละ 40 ของปริมาณการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ไทย (ร้อยละ 20) เวียดนาม (ร้อยละ 16) ปากีสถาน (ร้อยละ 14.7) และจีน (ร้อยละ 5.4) ตามลำดับ

เดือนมกราคม-กรกฎาคม 2569 ไทยส่งออกข้าวรวมทั้งสิ้น 3.89 ล้านตัน (ลดลงร้อยละ 15.64 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันกับปีก่อน) โดยส่งออกไปแอฟริกาได้มากที่สุด (ร้อยละ 14.94 ของปริมาณส่งออกข้าว) รองลงมาคือ สหรัฐฯ (ร้อยละ 10.71) ทั้งนี้ ส่งออกไปโมซัมบิกเป็นอันดับ 7 ปริมาณ 134,482.58 ตัน (ร้อยละ 3.45 ของปริมาณการส่งออกข้าว ถือเป็นอันดับ 2 ของการส่งออกข้าวไทยไปทวีปแอฟริกา) โดยปริมาณส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 29.87 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันกับปีก่อน ประเภทข้าวที่ส่งออก ได้แก่ ข้าวขาว (ร้อยละ 95.37 ของปริมาณการส่งออกข้าวไทยไปโมซัมบิก) รองลงมาคือ ข้าวเหนียว (ร้อยละ 3.91) ข้าวหอมมะลิ (ร้อยละ 0.43) ข้าวอื่นๆ (ร้อยละ 0.29)

ที่มา สคต. ณ กรุงพริทอเรีย (แอฟริกาใต้) (TTC, Pretoria (South Africa))

สหรัฐอเมริกา

สมาคมผู้ผลิตข้าวสหรัฐฯ (US Rice Producers Association: USRPA) เดินหน้าสร้างความแข็งแกร่งให้กับตลาดข้าวสหรัฐฯ ในฮ่องกงอย่างต่อเนื่อง ผ่านกิจกรรมส่งเสริมการตลาดทั้งในช่องทางค้าปลีกและธุรกิจบริการอาหาร โดยมุ่งเพิ่มการรับรู้ของผู้บริโภค แสดงให้เห็นถึงความหลากหลายในการนำข้าวสหรัฐฯ ไปประกอบอาหาร และสร้างโอกาสทางการตลาดใหม่ๆ ให้แก่ผู้จัดจำหน่ายและผู้ส่งออกข้าวสหรัฐฯ

ภายใต้ความพยายามดังกล่าว USRPA ได้ร่วมมือกับ UNY ซึ่งเป็นห้างสรรพสินค้าและซูเปอร์มาร์เก็ตสไตล์ญี่ปุ่น ดำเนินการโดย Unicorn Stores (HK) Ltd. เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายเป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์ ในสาขา UNY จำนวน 4 แห่งในฮ่องกง

กิจกรรมดังกล่าวประกอบด้วย การสาธิตผลิตภัณฑ์ภายในร้าน การแจกผลิตภัณฑ์ตัวอย่างหรือของที่ระลึกให้แก่ผู้บริโภค สื่อประชาสัมพันธ์ ณ จุดจำหน่ายสินค้า (Point-of-Sale Materials) ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างจุดสัมผัสกับผู้บริโภคในหลากหลายรูปแบบ และตอกย้ำภาพลักษณ์ว่า ข้าวสหรัฐฯ เป็นข้าวคุณภาพสูงที่สามารถนำไปประกอบอาหารได้อย่างหลากหลาย

USRPA กำลังดำเนินงานผ่านความร่วมมือกับผู้ค้าปลีกและพันธมิตรทางการค้าชั้นนำ เพื่อเพิ่มการมองเห็นและการจดจำข้าวสหรัฐฯ ในตลาดฮ่องกง โดยกิจกรรมส่งเสริมการขายร่วมกับ UNY ถือเป็นอีกหนึ่งโอกาสในการนำเสนอข้าวสหรัฐฯ ต่อผู้บริโภคโดยตรง พร้อมสนับสนุนผู้นำเข้าและผู้ค้าปลีกด้วยเครื่องมือทางการตลาดที่ช่วยกระตุ้นความสนใจและส่งเสริมยอดขาย

ตลาดฮ่องกงยังมีโอกาสสำคัญนอกเหนือจากช่องทางค้าปลีก โดยกิจกรรมส่งเสริมการตลาดของ USRPA มุ่งสร้างและกระชับความสัมพันธ์กับผู้ประกอบการตลอดห่วงโซ่การค้าข้าวในฮ่องกง ทั้งผู้นำเข้า ผู้จัดจำหน่าย ผู้ค้าปลีก ร้านอาหาร ตลอดจนผู้ประกอบการและผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจบริการอาหาร (Foodservice)

การสาธิตการนำข้าวสหรัฐฯ ไปใช้ในธุรกิจบริการอาหารช่วยแสดงให้เห็นถึงความหลากหลายในการนำข้าวไปประกอบอาหาร และเปิดโอกาสให้เชื่อมโยงความต้องการของผู้บริโภคเข้ากับการใช้งานในธุรกิจบริการอาหาร

โดยตรง กิจกรรมดังกล่าวยังช่วยกระตุ้นให้พันธมิตรทางการค้าและผู้ประกอบการธุรกิจบริการอาหารพิจารณานำข้าวสหรัฐฯ ไปใช้ในเมนูอาหาร รวมถึงบรรจุไว้ในแผนการจัดซื้อของธุรกิจ

กิจกรรมเหล่านี้สอดคล้องกับเป้าหมายในภาพรวมของ USRPA ในการสร้างความต้องการข้าวสหรัฐฯ ในตลาดต่างประเทศในระยะยาว โดยเชื่อมโยงผู้บริโภค ผู้ค้าปลีก ผู้ประกอบการธุรกิจบริการอาหาร และพันธมิตรทางการค้าเข้ากับจุดเด่นของข้าวที่ปลูกในสหรัฐฯ ทั้งในด้าน คุณภาพ ความหลากหลายในการใช้งาน และความสม่ำเสมอในการจัดหา

สำนักงานบริการการเกษตรต่างประเทศ (Foreign Agricultural Service: FAS) กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (U.S. Department of Agriculture: USDA) รายงานสถานการณ์ตลาดและการค้าข้าวโลก ประจำเดือนกันยายน 2569 ดังนี้

ภาพรวมสำหรับปีการตลาด 2569/70 คาดการณ์ผลผลิตข้าวโลกในปีการตลาด 2569/70 ลดลงจากการคาดการณ์ในเดือนก่อน โดยเป็นผลจากการปรับลดประมาณการผลผลิตข้าวของอินเดียและบังกลาเทศ และคาดการณ์การบริโภคข้าวโลกลดลงในเดือนนี้ โดยมีการปรับลดประมาณการการบริโภคของอินเดีย ด้านการค้าข้าวโลกในปีการตลาด 2569/70 ลดลงเล็กน้อยจากเดือนก่อน โดยมีการปรับลดประมาณการการส่งออกของกัมพูชา ขณะที่สต็อกข้าวโลก ปรับเพิ่มขึ้น จากการปรับเพิ่มประมาณการสต็อกข้าวของอินเดีย

สำหรับภาพรวมสำหรับปีการตลาด 2568/69 คาดการณ์ผลผลิตข้าวโลกในปีการตลาด 2568/69 เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน โดยมีการปรับเพิ่มประมาณการผลผลิตข้าวของศรีลังกา ขณะที่การค้าข้าวโลก ลดลงในเดือนนี้ เนื่องจากยอดขายไปยังตลาดตะวันออกกลางอ่อนตัวลง สำหรับสต็อกข้าวโลก คาดว่าจะเพิ่มขึ้น โดยเป็นผลจากการปรับเพิ่มประมาณการสต็อกข้าวของอินเดีย ตามข้อมูลล่าสุดจากรายงานประมาณการสต็อกข้าวของรัฐบาลอินเดีย

นับตั้งแต่การเผยแพร่รายงาน World Agricultural Supply and Demand Estimates (WASDE) ประจำเดือนสิงหาคม ราคาข้าวส่งออกของประเทศผู้ส่งออกข้าวรายสำคัญส่วนใหญ่ปรับตัวสูงขึ้น โดยมีเพียงเวียดนามที่ราคาส่งออกปรับลดลง

โดยราคาข้าวส่งออกของสหรัฐฯ ปรับเพิ่มขึ้น 51 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน มาอยู่ที่ 588 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน โดยตลาดเริ่มสะท้อนแนวโน้มอุปทานข้าวที่มีจำกัดในปีการตลาด 2569/70 ส่งผลให้ราคาขยับขึ้นอย่างชัดเจน ขณะที่ราคาส่งออกของอูรูกวัยเพิ่มขึ้น 21 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน มาอยู่ที่ 552 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ตามภาวะอุปทานที่ตึงตัวมากขึ้น

สำหรับไทย ราคาข้าวส่งออกปรับเพิ่มขึ้น 32 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน มาอยู่ที่ 490 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ตามแรงซื้อที่แข็งแกร่งจากตลาดแอฟริกาและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่นเดียวกับราคาส่งออกของปากีสถานเพิ่มขึ้น 18 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน มาอยู่ที่ 413 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เนื่องจากปริมาณข้าวสำหรับส่งออกภายในประเทศมีจำกัด

ขณะที่ราคาข้าวส่งออกของอินเดียเพิ่มขึ้น 16 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน มาอยู่ที่ 374 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน จากความต้องการซื้อที่เพิ่มขึ้นจากแคเมอรูนและเซเนกัล ประกอบกับตลาดมีความกังวลต่อแนวโน้มผลผลิตข้าวในปีการตลาด 2569/70 หลังปริมาณฝนในช่วงฤดูมรสุมอยู่ในระดับต่ำกว่าที่คาด

ด้านเวียดนามเป็นประเทศเดียวในกลุ่มผู้ส่งออกรายสำคัญที่ราคาส่งออกปรับตัวลดลง โดยลดลง 14 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน มาอยู่ที่ 423 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน สะท้อนภาวะอุปสงค์ที่ชะลอตัวลง โดยเฉพาะคำสั่งซื้อจากฟิลิปปินส์

ขณะเดียวกันกระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (U.S. Department of Agriculture: USDA) ได้เผยแพร่รายงานประมาณการอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรโลก (World Agricultural Supply and Demand Estimates: WASDE) ประจำเดือนกันยายน 2569 เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2569 โดยภาพรวมรายงานฉบับนี้สะท้อนว่า ตลาดข้าวสหรัฐฯ มีความแตกต่างอย่างชัดเจนระหว่าง ข้าวเมล็ดยาว (long-grain) และข้าวเมล็ดกลาง-สั้น (medium/short-grain) ขณะที่ภาพรวมข้าวทั้งหมดของสหรัฐฯ มีสต็อกปลายปีเพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน

USDA ปรับเพิ่มประมาณการสต็อกข้าวสหรัฐฯ ณ สิ้นปีการตลาด 2569/70 ขึ้น 4.4 ล้าน cwt มาอยู่ที่ 40.4 ล้าน cwt โดยการเพิ่มขึ้นดังกล่าวมีสาเหตุหลักจากสต็อกต้นปีที่สูงขึ้น และปริมาณอุปทานข้าวเมล็ดกลาง-สั้นที่เพิ่มขึ้นอย่างมาก ขณะที่ประมาณการผลผลิตข้าวทั้งหมดแทบไม่เปลี่ยนแปลง อยู่ที่ 158.2 ล้าน cwt ส่วนการส่งออกและการใช้ภายในประเทศยังคงประมาณการเดิม

สำหรับข้าวเมล็ดยาว USDA ปรับลดประมาณการผลผลิตจากเดือนสิงหาคมลง 3.2 ล้าน cwt เหลือ 103.5 ล้าน cwt แม้ว่าสต็อกต้นปีที่เพิ่มขึ้นจะช่วยให้อุปทานรวมปรับเพิ่มขึ้นเล็กน้อยมาอยู่ที่ 188.4 ล้าน cwt ขณะที่การใช้รวมยังคงอยู่ที่ 167.0 ล้าน cwt ส่งผลให้สต็อกปลายปีเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยจาก 20.3 ล้าน cwt เป็น 21.4 ล้าน cwt เมื่อเปรียบเทียบกับปีการตลาด 2568/69 ผลผลิตข้าวเมล็ดยาวในปี 2569/70 ลดลงประมาณ 32% จาก 153.3 ล้าน cwt ขณะที่อุปทานรวมลดลง 17% และสต็อกปลายปีลดลงเกือบ 49% จาก 41.8 ล้าน cwt สำหรับการส่งออก USDA คาดว่าจะอยู่ที่ 50.0 ล้าน cwt ลดลงจาก 53.6 ล้าน cwt ในปีก่อน ขณะที่ราคาข้าวเมล็ดยาวที่เกษตรกรได้รับโดยเฉลี่ยยังคงอยู่ที่ 13.50 ดอลลาร์ต่อ cwt สูงกว่าปีก่อนซึ่งอยู่ที่ 10.40 ดอลลาร์ต่อ cwt

จากตัวเลขดังกล่าว อัตราส่วนสต็อกต่อการใช้ (stocks-to-use ratio) ของข้าวเมล็ดยาวอยู่ที่ประมาณ 12.8% เทียบกับประมาณ 22.5% ในปีก่อน สะท้อนภาวะอุปทานที่ตึงตัวมากขึ้นอย่างชัดเจน

ในทางตรงกันข้าม ตลาดข้าวเมล็ดกลาง-สั้น มีสถานการณ์ด้านอุปทานที่ผ่อนคลายมากขึ้น โดย USDA ปรับเพิ่มประมาณการผลผลิตจากเดือนสิงหาคม 2.9 ล้าน cwt เป็น 54.6 ล้าน cwt ส่งผลให้อุปทานรวมเพิ่มขึ้นจาก 71.8 ล้าน cwt เป็น 75.5 ล้าน cwt และสต็อกปลายปีเพิ่มขึ้นอย่างมากจาก 12.8 ล้าน cwt เป็น 16.5 ล้าน cwt เมื่อเทียบกับปี 2568/69 ผลผลิตข้าวเมล็ดกลาง-สั้นเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก 53.4 ล้าน cwt ขณะที่การส่งออกเพิ่มขึ้นเป็น 28.0 ล้าน cwt จาก 27.1 ล้าน cwt และสต็อกปลายปีเพิ่มขึ้นประมาณ 17% จาก 14.1 ล้าน cwt ราคาเฉลี่ยยังคงอยู่ที่ 18.70 ดอลลาร์ต่อ cwt โดยข้าวจากรัฐแคลิฟอร์เนียอยู่ที่ 20.50 ดอลลาร์ต่อ cwt

อัตราส่วนสต็อกต่อการใช้ของข้าวเมล็ดกลาง-สั้นเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ประมาณ 28% สะท้อนว่าตลาดข้าวกลุ่มนี้มีภาวะตึงตัวน้อยกว่าข้าวเมล็ดยาวอย่างมีนัยสำคัญ

การประเมินแนวโน้มตลาด สำคัญของการปรับประมาณการเดือนกันยายนคือ แนวโน้มพื้นฐานของตลาดข้าวสหรัฐฯ ระหว่างข้าวสองกลุ่มมีความแตกต่างกันมากขึ้น โดยตลาดข้าวเมล็ดยาวมีแนวโน้มตึงตัวขึ้นจากผลผลิตและสต็อกที่ลดลง ขณะที่ตลาดข้าวเมล็ดกลาง-สั้นมีอุปทานเพิ่มขึ้นและมีสต็อกสำรองมากขึ้น

สำหรับข้าวเมล็ดยาว การที่ผลผลิตปี 2569/70 ลดลงประมาณ 32% และสต็อกปลายปีเหลือเพียงประมาณครึ่งหนึ่งของปีก่อน ทำให้แนวโน้มพื้นฐานยังเป็น ปัจจัยสนับสนุนราคาข้าวเมล็ดยาว โดยเฉพาะข้าวเมล็ดยาวจากภาคใต้ของสหรัฐฯ ขณะที่ราคาข้าวที่เกษตรกรได้รับยังอยู่ในระดับสูงเมื่อเทียบกับปีก่อน ส่วนข้าวเมล็ดกลาง-สั้น การปรับเพิ่มผลผลิตและสต็อกปลายปีช่วยให้ดุลอุปสงค์และอุปทานผ่อนคลายลง และมีแนวโน้ม ลดแรงกดดันด้านราคาที่เป็นขาขึ้น เมื่อเทียบกับตลาดข้าวเมล็ดยาว

ที่มา Oryza.com